

Oslo kommune
Oslo Havn KF

ÅRSRAPPORT 2003

WITH ENGLISH SUMMARY

Oslo havn er en viktig del av sjøtransporten og har således ansvar for at gods- og passasjertransporten til sjøs styrkes. Havnen skal fremstå som et moderne og servicerettet ledd i transportkjeden. Utbyggingstiltak, trafikkavvikling og tekniske anlegg og utstyr skal tilpasses transportnæringens behov, fremme effektivitet, lønnsomhet, sikker omlasting og miljø, slik at havnens tjenester er med på å øke næringsutvikling og sysselsetting i influensområdet.

INNHOOLD	SIDE
-----------------	-------------

Oslo havns fasiliteter	4
2003 i et nøtteskall	8
Ansvarsområde	12
Situasjonsbeskrivelse	14
Resultater 2003	28
Sammenlikning av regnskap og budsjett	34
Noter	40
English summary	48

Havneanlegg

Port Facilities

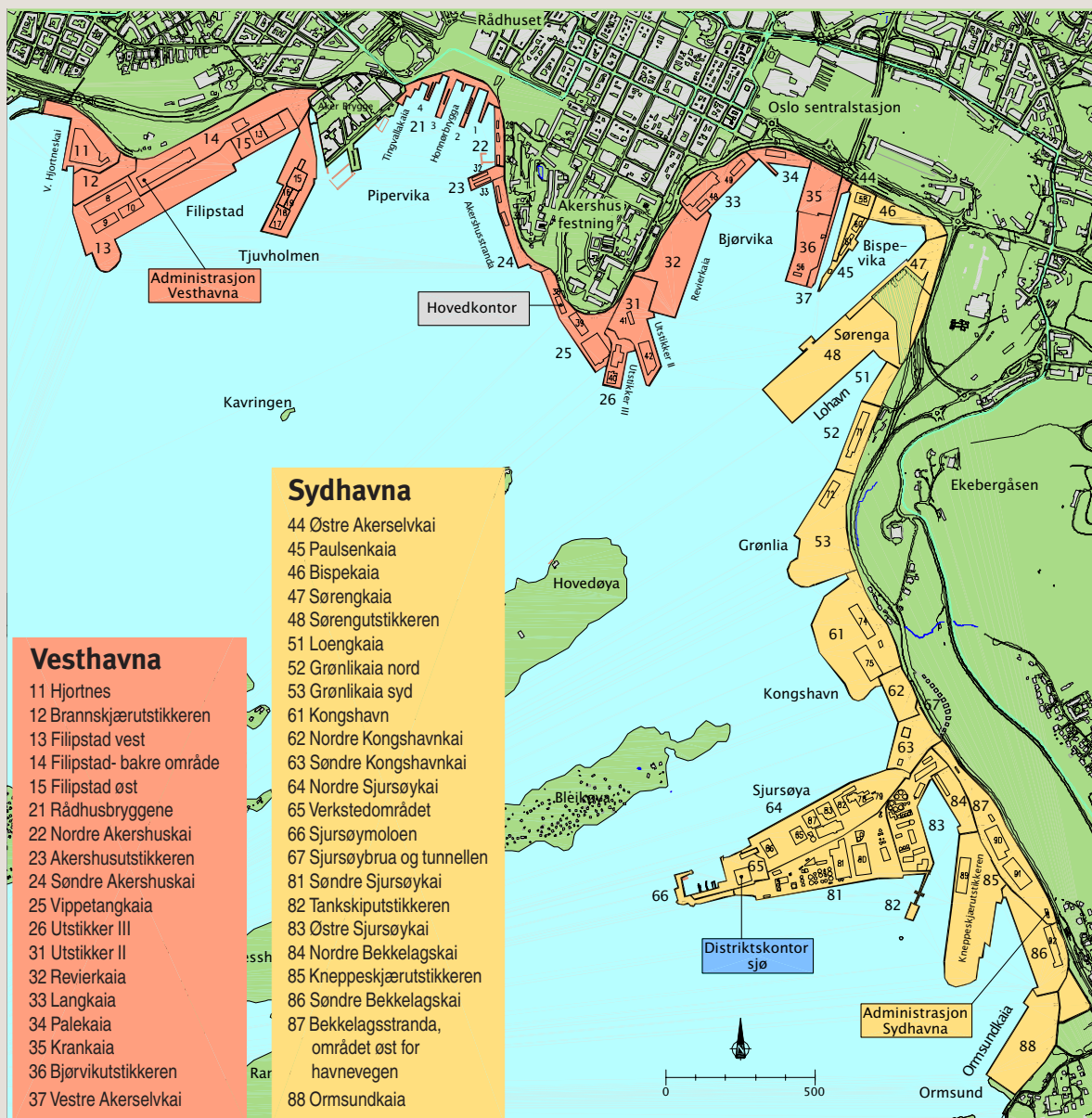
Land areal	1 181 434 m ²	Port area
Havneområdets grense mot sjøen	39 300 m	Sea frontage of Port District
Total kailengde	10 150 m	Total length of quays
Kailengde med vanddybde 8,0-13,0 m	5 700 m	Total length of quays with depth 8,0-13,0 m
Kailengde med vanddybde 5,0-7,9 m	2 680 m	Total length of quays with depth 5,0-7,9 m
Kailengde med vanddybde 2,0-4,9 m	1 770 m	Total length of quays with depth 2,0-4,9 m
Totalt gulvareal i lagerhus og andre bygninger	98 100 m ²	Total floor area in warehouses and other buildings
Jernbanespor i havneområdet	7 905 m	Total length of rails within the port

Havneutstyr

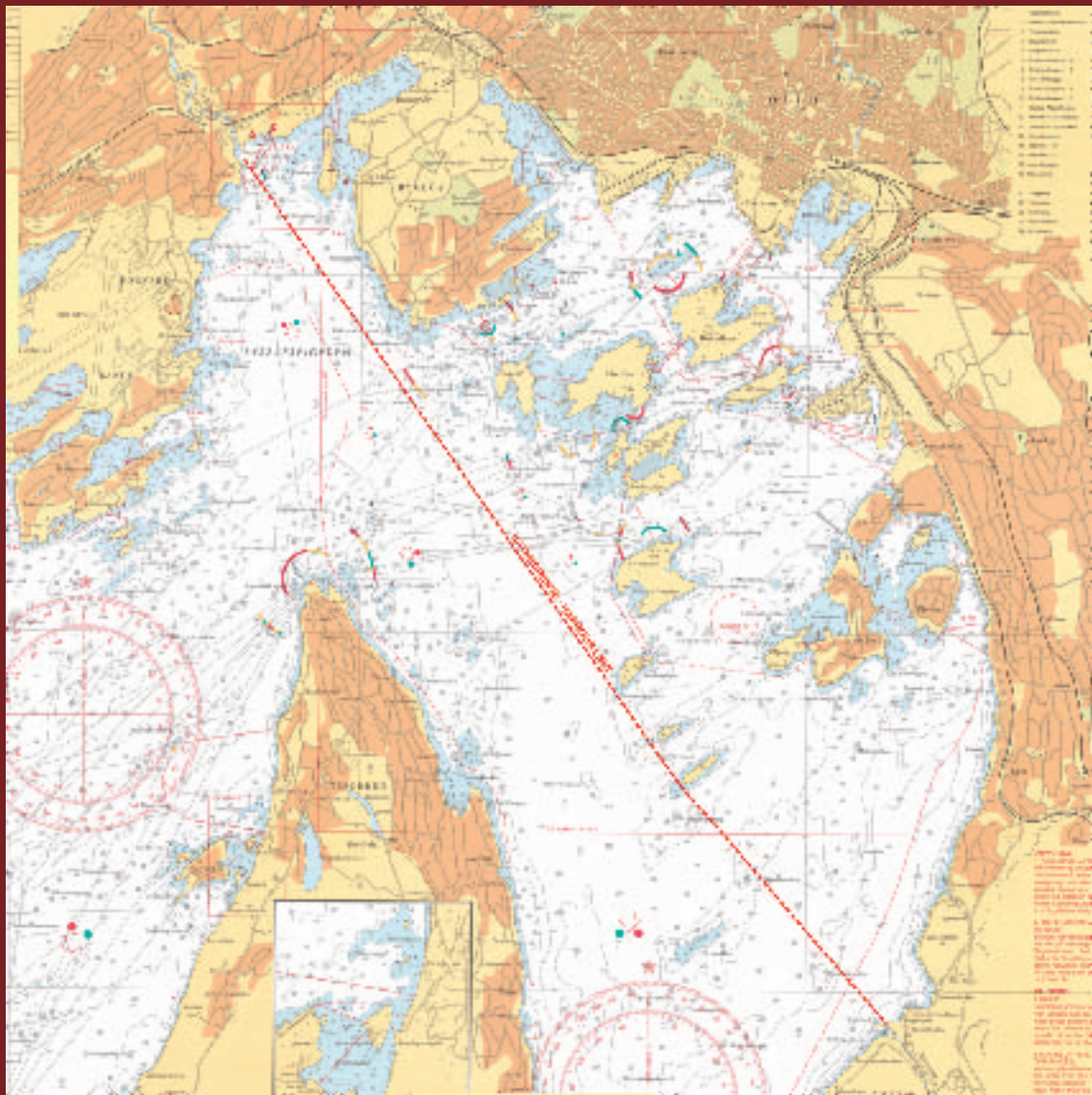
Port Equipment

Kraner		Cranes
Portalkraner - 6 tonn til 23 tonn	9 stk	Portalcranes 6 tonnes up to 23 tonnes
Mobile kraner - inntil 23 tonn	1 stk	Mobile cranes up to 23 tonnes
Stasjonær kran - inntil 200 tonn	1 stk	Stationary crane up to 200 tonnes
Containerkraner for ISO-containerer - inntil 40 tonn	4 stk	Special container cranes ISO-containers up to 40 tonnes
Stablekraner - inntil 40 tonn	4 stk	Rubber Tyre Gantry cranes up to 40 tonnes
Ro/ro ramper:		Ro/ro ramps:
Faste	17 stk	Permanent
Flytende med anløp fra to sider	2 stk	Floating

Oslo havn 2004

Med virkning fra 1. mars 2004 er Oslo havn delt i to distrikter; Vesthavna og Sydhavna. Vesthavna omfatter tidligere distrikt vest og distrikt sentrum. Sydhavna omfatter tidligere distrikt øst og distrikt syd.

Oslo havn

Oslo havn ligger på 59°54' nordlig bredde og 10°45' østlig lengde innerst i den 109 km lange Oslofjorden.

Det sjøterritorium som utgjør Oslo havnedistrikt begrenses mot sørvest av en rett linje trukket fra Oslos grense mot Bærum i Lysakerelvas utløp rett til sørspissen av Store Skjærholmen, og videre derfra en linje trukket rett til Oslos grense mot Oppegård i Gjersjøelvas utløp. Mot øst og nord begrenses havnedistriktet av fastlandet, og i Akerselva av sørsiden av krysset Bispegata - Nylandsveien.

Oslo port

The Port of Oslo is situated 59° 54' North and 10° 45' East, innermost in the 109 km long Oslo fjord.

The sea territories which encompass The Port of Oslo area are bordered to the South West, by a straight line which stretches from Oslo's boundary with Bærum at the mouth of the Lysakerelva (River Lysaker), straight to the southern tip of Skjærholmen. From here a line is stretched directly to Oslo's boundary with Oppegård at the mouth of the Gjersjøelva (River Gjersjø). To the East and North the port district is bounded by land, and in Akerselva it is bounded by the southern side of the Bispegata - Nylandsveien crossing.

Havnetrafikken har vært økende i 2003. Stykkgodsmengden over offentlige kaier økte med 2,9 % fra året før. Økningen ligger på importsiden, mens eksporten gikk tilbake. Bulkgodset hadde en svak økning på 1,0% i 2003. Containertrafikken fortsatte å øke i fjor. Antall containere TEU gikk opp med 11,4% mens godsmengder i containere økte med 7,4 % fra 2002. Antall passasjerer med skip i utenriksfart var som året før – 2,5 mill. passasjerer. Ormsundterminalen ble i 2003 ferdig modernisert med nye kraner og meget høy effektivitet på arealer, tid og ressursbruk. Oslo havnevesen oppgraderte i fjor sitt kvalitetssystem ISO 9001 til ny versjon av standarden. I tillegg er bedriften sertifisert etter miljøstandard 14001. Resultatet av kundeundersøkelsen viser også i 2003 en høy grad av tilfredshet med forholdene.

JANUAR

Nye fyrlykter

Nye fyrlykter på Rambergskårflu og Sjursøymoloen settes i drift 27. januar.

Kollisjon ved Sjursøya

Tankbil kolliderer med godstog i rundkjøringen ved Sjursøya 17.februar.

FEBRUAR

Havnestyresaker

Havnestyresaker legges heretter ut på Havnevesenets hjemmesider og på konsernnett.

Viken Havneselskap AS I

Fiskeridepartementet oppretter 14. februar Viken Havneselskap AS for å utrede alternative havneløsninger for gods som skal til og fra indre deler av Oslofjorden.

Oslo havnevesen ble i mars tildelt prisen for Nord-Europas mest effektive cruiseterminal

HAV Eiendom AS I

Bystyret vedtar i møte 19. februar å opprette et eiendomsselskap HAV Eiendom AS.

MARS

Deltakelse på eiendomsmesse

Havnevesenet viser fram Filipstad, Bjørvika og Tjuvholmen på Europas største eiendomsmesse, Mipim, i Cannes 3. til 7. mars.

Ormsund Containerterminal

Byrådsleder Erling Lae åpner verdens første terminal med miljøvennlige elektrisk drevne hjulgående stablekraner for containerhåndtering 20. mars.

Viken Havneselskap AS II

31. mars velger generalforsamlingen i Viken Havneselskap AS havnedirektør Anne Sigrid Hamran til leder av styret og utnevner assisterende havnedirektør Magne Løvhaug til daglig leder.

Nord-Europas

mest effektive cruiseterminal

Oslo havnevesen tildeles prisen for Nord-Europas mest effektive cruiseterminal på den store cruisemessen i Miami.

Ny grabb for skrapjern

Ny grabb til lastning av skrapjern anskaffes.

Nøkkeltall

	2000	2001	2002	2003
Beløp i 1000 NOK				
Inntjening				
Driftsinntekter	210 331	212 182	214 247	219 958
Driftsresultat ¹	40 603	32 441	42 591	34 653
Resultatgrad	28%	23%	24%	17%
Rentabilitet				
Totalkapitalrentabilitet	6,1%	4,8%	4,5%	2,9%
Egenkapitalrentabilitet	6,3%	4,6%	4,0%	2,2%
Soliditet				
Egenkapitalandel	92,4%	87,1%	68,5%	70,3%

Munks tårn, Akershusstranda

Produksjon				
Godsomsättning, i alt (i 1000 tonn)	6 264	6 190	5 960	6 011
Stykkogods (i 1000 tonn)	3 229	3 060	2 700	2 718
Antall containere lo/lo, TEU	138 556	140 060	145 770	162 294
Containergods lo/lo i 1000 tonn	927	1 019	1 086	1 133

¹⁾ Etter avskrivninger

I juni selges Oslograbben og to dumpelektere til Agder Marine AS.

APRIL

HAV Eiendom AS II

Eiendomsselskapet HAV Eiendom AS stiftes 7. april.

Havnemøtet 2003

Havnemøtet 2003 avholdes 29. april med om lag 160 deltakere. Havnemøtet er en viktig møteplass for havnens kunder, aktører innen sjøtransport og politikere.

MAI

Bjørvika I

Bystyret godkjenner i møte 7. mai avtalen av 24. februar 2003 mellom Oslo kommune, Byrådsavdeling for finans og Oslo kommune, Havnevesenet om makeskifte og tilordning av salgsinntekter for eiendommer i Bjørvika.

Oljevernøvelse

Havnevesenets deltar med M/S «Falk» og M/S «Mjølner» på Kystverkets oljevernøvelse ved Drøbak 15. mai.

Tjuvholmen I

Bystyret godkjenner i møte 27. mai utkast til avtale datert 11. februar 2003 mellom Oslo kommune ved Havnevesenet og Selvaag Gruppen AS/ Aspelin-Ramm Gruppen AS om salg og byutvikling av Tjuvholmen.

JUNI

Fjernarkiv

Havnevesenet tar i bruk nytt fjernarkiv i skur 39 13. juni.

Oslo Miljøfestival 2003

Oslo havnevesen deltar med stand på Oslo Miljøfestival 14. og 15. juni.

Tjuvholmen II

Oslo havnevesen og Selvaag Gruppen AS/Aspelin-Ramm Gruppen AS signerer 16. juni avtalen om salg og byutvikling av Tjuvholmen.

Bjørvika II

Bystyret vedtar 18. juni endret reguleringsplan for senketunnel for E 18 mellom Festningstunnelen og Ekeberg-tunnelen.

Akershusstranda I

Bystyret vedtar i møte 18. juni endret reguleringsplan for Akershusstranda og Rådhusplassen. Samtidig vedtar bystyret å sende saken til Miljøverndepartementet til endelig avgjørelse.

Dypvannsdeponi

Statens forurensningstilsyn godkjenner 23. juni konsekvensutredning om dypvannsdeponi ved Malmøykalven, men krever videre undersøkelser av strømforhold på deponeringsstedet og tildekkingen av deponiet.

Bemanningsreduksjon

Medbestemmelsesutvalget behandler 26. juni organisasjonsutvalgets rapport, og blir enige om reduksjon i antall ansatte frem til 2008.

Bjørvika III

8 avtaler mellom hovedaktørene i Bjørvikautbyggingen underskrives 30. juni. Avtalene fordeler ansvar og danner rammeverket for utviklingen av den nye bydelen. HAV Eiendom AS er part i to av avtalene; avtale med Oslo S Utvikling AS om etablering av selskapene Bjørvika Utvikling AS og Bjørvika Infrastruktur AS og avtale med Bjørvika Infrastruktur AS om et ansvarlig lån. Oslo havnevesen er part i en av avtalene; avtale med Statens Vegvesen Region Øst om midlertidig utleie av anleggsområder under omlegging av riksveien.

Mudringsutstyr

Havnevesenet selger Oslograbben og to dumpelektere til Agder Marine AS.

JULI

Inkluderende arbeidsliv

Havnevesenet blir IA-bedrift og avtale om inkluderende arbeidsliv undertegnes 1. juli.

Tjuvholmen III

Salget av Tjuvholmen legges fram for EFTAs overvåkingsorgan ESA 2. juli.

Brannbåten «Erling Hagen»

5. juli oppstår brann i motorrommet på brannbåten «Erling Hagen». Brannen slukkes raskt, men skadene er så store at «Erling Hagen» settes ut av drift. Brann- og redningsetaten låner Havnevesenets oljevernått M/S «Glimt».

AUGUST

Akershusstranda II

Oppstartseminar avholdes 25. august i forbindelse med en åpen plan- og designkonkurranse for Akershusstranda.

Bjørvika-avtaler

Bystyret godkjenner i møte 27. august utbyggingsavtale, avtale om overdragelse av frigjort riksveigrunn og grunn til ny riksvei, avtale om finansiering av riksveianlegg og avtale om infrastruktur for Opera- og UKM-prosjektene. Bystyret har dermed lagt et viktig grunnlag for utbyggingsstruktur, oppgave- og ansvarsfordeling og finansiering i det videre arbeid i området.

Bjørvika IV

Bystyret vedtar i møte 27. august reguleringsplan for byutvikling i Bjørvika - Bispevika - Lohavn. Samtidig vedtar bystyret å sende saken til Miljøverndepartementet til endelig avgjørelse.

Lokalisering utenlandsfergene

Bystyret vedtar i møte 27. august lokalisering av utenlandsfergene og følger havnestyrets og fergeselskapenes anbefaling om delt løsning mellom Vipptangen-Revierkaia og Hjortnes.

SEPTEMBER

Overordnet miljøoppfølgingsprogram for Fjordbyen (OMOP)

Havnestyret vedtar 25. september Overordnet miljøoppfølgingsprogram for Fjordbyen (OMOP). Programmet legger rammer for hvordan de miljømessige spillereglene skal være for hele Fjordbyen.

13. oktober settes det rekord; til sammen 1 043 containere losses/lastes i Oslo havn denne dagen.

OKTOBER

Recognized Security Organization (RSO)

Oslo havnevesen inngår 9. oktober avtale med Kystdirektoratet. Avtalen innebærer at Havnevesenet autoriseres til å utføre sårbarhetsanalyser og til å utarbeide sikkerhetsplaner for norske havneanlegg som omfattes av ISPS-koden som Recognized Security Organization. De nye sikkerhetsreglene vil tre i kraft 1. juli 2004.

Container-rekord

13. oktober losses/lastes til sammen 1 043 containere i Oslo havn. Til sammenlikning kommer det mellom 300 og 400 containere til havnen på en vanlig travel dag.

Akershusstranda III

Bystyret vedtar i møte 15. oktober tillegg til bystyrets vedtak av 18. juni 2003 om reguleringsplan for Akershusstranda og Rådhusplassen.

Sydhavna

Reguleringsplan for Sydhavna oversendes 31. oktober til Plan- og bygningsetaten til behandling.

NOVEMBER

Akershusstranda IV

3. november er innleveringsfrist for den åpne plan- og designkonkurransen for Akershusstranda.

Ormsund Containerterminal II

Omvising med åpen terminal for naboer og lokalpresse avholdes 12. november.

Revidert strategisk plan

Bystyret vedtar i møte 26. november revidert strategisk plan 2003 - utviklingsplan for Oslo havn 2002 - 2011. Bystyrets vedtak innebærer tilslutning til havnestyrets handlingsplan for oppfølging av Fjordbyvedtaket som angir frigjøring av sentrale havneområder til byutvikling samtidig med etablering av høyeffektiv havn i Sydhavna.

Sydhavna

Konsekvensutredning for Sydhavna sendes til Kystverket Sørøst 28. november for behandling.

DESEMBER

Alternative havneløsninger i indre Oslofjord

Utredning fra Viken Havneselskap AS om alternative havneløsninger i indre Oslofjord overleveres til fiskeriministeren 3. desember.

Akershusstranda V

Lund Hagem Arkitekter AS, Gullik Gulliksen AS Landskapsarkitekter, Hjellnes Cowi AS og Multiconsult AS tildeles 10. desember 1. premien i den åpne plan- og designkonkurransen for Akershusstranda.

ISO 9001:2000

Nytt sertifikat i henhold til ny ISO 9001:2000 kvalitetsstandard utstedes til Havnevesenet 16. desember.

HAVNEVESENETS

ANSVARSRÅDE

Virksomheten i Oslo havn reguleres foruten av lov om havner og farvann mv. av 8. juni 1984 med senere endringer og tilhørende forskrifter, også av forskrift om bruk av og orden i Oslo havnedistrikt vedtatt av Oslo havnestyre 23. mai 1995 og godkjent av Kystdirektoratet 22. juni 1996, samt vedtekter fastsatt av Oslo bystyre 8. februar 1989, ajourført senest 25. mars 1998.

Det overordnede mål for havnevirksomheten er formulert i havne- og farvannsloven: Formålet med loven er å legge forholdene til rette for en best mulig planlegging, utbygging og drift av havner og å trygge ferdelsen.

I følge sine vedtekter er det et mål for Oslo havnevesen å bidra til at gods- og passasjertrafikken til sjøs styrkes. Samferdselspolitiske mål som overføring av gods fra bil til skip og bane skal fremmes.

I Oslo havnevesens kvalitets- og miljøpolitikk er det fastsatt at Oslo havn i forhold til gitte rammebetingelser skal ha en infrastruktur tilpasset kundene av havna, og Havnevesenet skal utvikle en effektiv, miljøvennlig og sikker havn for kunder, ansatte og omgivelser. Havnevesenets ledelse og ansatte skal i sitt arbeid prioritere helse, miljø og sikkerhet på lik linje med tjenester, service og økonomi. Kvaliteten på Havnevesenets tjenester samt miljøarbeid skal preges av kontinuerlige forbedringer.

De økonomiske forutsetningene for havnevirksomheten er gitt gjennom havne- og farvannsloven, som bl.a. fastsetter at alle havnekassens midler kun skal benyttes til havneformål. Havnens brukere betaler for bruk av havnevesenets kaier og skur m.v. i henhold til regulativ som fastsettes av havnestyret. Havne- og farvannsloven med forskrifter fastsetter særskilte regler for betaling i form av avgifter for bruk av farled, kaifront og kaiareal i havnen. Avgiftene vedtas som en forskrift og dokumenteres i et eget avgiftsregulativ. Betaling for bruk av kran- og andre tjenester betegnes som vederlag og dokumenteres i et eget vederlagsregulativ.

Havnevesenets budsjett vedtas av bystyret. Eventuelle endringer gjennom behandlingen i bystyret skal ifølge gjeldende regler forelegges havnestyret for endelig avgjørelse.

Havnevesenet driver forvaltning og myndighetsutøvelse innen havneområdet i medhold av havne- og farvannsloven.

Havnevesenet holder farleden i orden og sørger for egnede kaiplasser for skip som anløper Oslo havn.

Havnevesenet sørger for landarealer til lossing og lasting, samt mellomlagring av varer. Virksomheten i terminalområdene utføres av private selskaper, bortsett fra krandriften som besørges av Havnevesenet. Også terminaldrift for den rutegående

Fra venstre:/Left to right:

Erna Ansnes, Knut Roger Andersen, Ole Kristian Knapp, Olav Ljones, Havnedirektør Anne Sigrud Hamran, Torgeir Strømmen, Marit Ottesen, Jan Erik Nøttestad, Bernt Stilluf Karlsen, Leif Nybø, Udo Frick, Jan M. Vevatne og Hans Høegh Henriksen.

Ikke til stede/Not present:

Frode Helgerud, Roger Schjerva og Arne Chr. Stryken.

Foto: Per Arne Carlsen

passasjertrafikken skjer i privat regi.

Hovedkategorier av brukere er skipsrederier, agenter, ekspeditører, vareimportører og vareeksportører, samt passasjerer med utenlandsferger, turistskip og lokalbåter.

Havnestyret er oppnevnt i medhold av statlig forskrift av 31. oktober 1995 om sammensetning av og myndighet for Oslo havnestyre.

Styret har 15 medlemmer med stemmerett. 8 politisk oppnevnte og 2 representanter for brukerne oppnevnes av Oslo bystyre, 2 velges av og blant de ansatte og 1 representant er oppnevnt av hvert av fylkene i Akershus, Hedmark og Oppland. 2 statlige representanter uten stemmerett oppnevnes av henholdsvis Kystverket og Forsvarsdepartementet.

Havnevesenet var i 2003 organisert som en kommunal bedrift med styre i medhold av tidligere § 11 i kommune-loven. Fra 01.01. til 07.06.2004 er Havnevesenet organisert som kommunal etat. Fra 07.06.2004 er virksomhet- en organisert som kommunalt foretak.

Havnestyrets faste medlemmer/**Members of the board**

Politisk oppnevnte/**Politically appointed**

Karlsen, Bernt Stilluf	Venstre/Liberal Party	Leder/Chairmann
Ansnes, Erna	Arbeiderpartiet/Labour	Nestleder/Deputy Chairman
Andersen, Knut Roger	Arbeiderpartiet/Labour	
Ljones, Olav	Arbeiderpartiet/Labour	
Nybø, Leif	Høyre/Conservative	
Helgerud, Frode	Høyre/Conservative	
Henrichsen, Hans Høegh	Frp/Progress Party	
Schjerva, Roger	SV/Socialist Left	

Fylkesoppnevnte/**County appointed**

Stryken, Arne Chr.	Oppland fylke/county
Vevatne, Jan M.	Akershus fylke/county
Strømmen, Torgeir	Hedmark fylke/county

Brukerrepresentanter/**Port user representatives**

Knapp, Ole Kristian	NHO Oslo/Akershus
Frick, Udo	Norsk Transportarbeiderforbund

Ansattes representanter/**Employees representatives**

Løkken, Terje/Ottesen, Marit	Oslo havnevesens personalforening
Nøttestad, Jan-Erik	Oslo havnevesens personalforening

Statlige representanter/**Government appointed**

Virum, Per Helge (vara) ¹⁾	Staten/Norwegian Government
	Forsvaret/Ministry Defence ²⁾

¹⁾ Fra 28. 02. 2003 har ikke staten hatt noen representant i havnestyret

²⁾ Forsvaret har ikke hatt noen representant til styret i 2003.

SITUASJONS-

BESKRIVELSE

ORGANISASJON/ BEMANNING

Oslo havnevesen hadde 196,2 stillinger pr. 31.12.2003. Antall utførte årsverk i 2003 var 191,5.

Organisasjons- og bemanningsmessige endringer

Havnevesenet har redusert bemanningen med 8,8 stillinger fra 2002 til 2003. Dette kommer som en følge av forhold beskrevet i avsnitt om bemanning og organisasjon på side 20. I tillegg er det i løpet av 2003 foretatt en rekke mindre organisatoriske endringer internt. Havnedirektør har nå direkte linje til avdelingssjefene og Fellesfunksjoner er lagt i ordinær linje. Havnedirektørens stab er redusert ved at oppgaver er flyttet til Teknisk avdeling. Noen oppgaver er flyttet fra Økonomi til Personalavdelingen.

STØRRE PROSJEKTER

I løpet av 2003 har bystyret i Oslo fattet seks viktige vedtak om gjennomføring av Fjordbyen:

- Vedtak 27.05.2003 om salg og byutvikling av Tjuvholmen basert på «Utsyn»
- Vedtak 18.06.2003 om reguleringsplan for E18 mellom Festningstunnelen og Ekeberg-tunnelen - senketunnel og kryssområder

Stillingsoversikt pr. 31.12.2003

Avdeling	Antall stillinger
Havnedirektør	1,0
Havnedirektørens stab	3,0
Informasjonsstab	3,0
Personalavdelingen	6,7
Økonomiavdelingen	24,0
Terminalavdelingen	35,0
Nautisk avdeling	28,5
Teknisk avdeling	95,0
I alt	196,2

- Vedtak 18.06.2003 om reguleringsplan for Akershusstranda og Rådhusplassen
- Vedtak 27.08.2003 om lokalisering av utenlandsfergene
- Vedtak 27.08.2003 om reguleringsplan for byutvikling i Bjørvika, Bispevika og Lohavn
- Vedtak 26.11.2003 om revidert strategisk plan 2003 for Oslo havn.

Fjordbyvedtaket

STRATEGIPLANEN

Oslo bystyre vedtok Revidert strategisk plan 2003 – utviklingsplan for Oslo havn 2002 – 2011 i møte 26.11.2003 med slikt vedtak:

Anne Sigrid Hamran, havnedirektør

Organisasjonskart Oslo havnevesen

1. Revidert strategisk plan 2003 for Oslo havn tas til orientering.
2. Byrådet pålegges i samarbeid med statlige myndigheter og Havnevesenet å utarbeide en kartlegging av vareflyten inn og ut av Oslo med ulike scenarier for fremtidige logistikk-løsninger i regionen. Det skal legges spesiell vekt på miljømessige og samfunnsøkonomiske konsekvenser.

3. Byrådet bes samarbeide med andre havner for å finne gode løsninger for de havnebrukere som ønsker å flytte virksomhet ut av Oslo i planperioden.
4. Det legges til grunn at tidsplanen

for omstillingene i Oslo havn vil gjøre det mulig å frigjøre containervirksomheten fra Filipstad i 2005 og Ormsund i 2008.

5. For å realisere Fjordbyen og frigjøre andre havneområder gjennomføres de nødvendige investeringer på Sjursøya med utgangspunkt i Oslo havnevesens handlingsplan for Fjordbyen 2002-2011 av 18.09.2000.
6. Som en første fase i utbyggingen av Sjursøya skal trafikkavviklingen i Oslo havn endres slik at det blir mulig å stenge Ormsundveien for havnetrafikk allerede i 2006. Dette kan innebære at Oslo havn må forskuttere en tilknytning til Mosseveien via en ny rundkjøring og rampe.
7. Ormsundområdet tilrettelegges for byutviklingsformål fra 2008.

Ledelsen

*Første rekke fra venstre:
Havnedirektør Anne Sigrid Hamran,
assisterende havnedirektør Magne Løvhaug
og teknisk sjef Per Ø. Halvorsen*

*Andre rekke fra venstre:
Terminalsjef Dag H. Sem,
personalsjef Elin Gudmundsen,
økonomsjef Johan Hoddevik,
havnekaptein Harry Grytbakk og
informasjonssjef Margrethe Austad.*

Bystyrets vedtak av strategiplanen gir grønt lys for utviklingen av en ny midlertidig containerterminal på Sjursøya. Denne restruktureringen skal sikre realisering av Fjordbyutviklingen i det sentrale havneområdet rundt Bjørvika-Bispevika-Sørenga, Tjuvholmen og etter hvert Filipstad.

Et avgjørende moment for hele planen er balanse og symmetri mellom fristilling av arealer for byutviklingsformål, og nødvendig konsentrasjon og effektivisering av havnevirksomheten. Det forutsettes også at fremdriften avpasses etter frigjøring av økonomiske midler. For Oslo havnevesen er det nødvendig å sikre finansiering av tiltak for å opprettholde og utvikle virksomheten andre steder i havna i planperioden.

Ifølge Revidert strategisk plan er tidsplanen for fristilling av havnearealer til byutviklingsformål som følger:

- Tjuvholmen i løpet av 2003
- Bjørvika-Bispevika i løpet av 2003
- Vippetangen i løpet av 2005
- Filipstad i løpet av 2006
- Sørenga-Grønli i løpet av 2008

Containerhåndtering ved terminalen på Ormsund kan avvikles i 2008 hvis tilstrekkelige arealer og kapasitet er etablert på Sjursøya.

Prosjektomtaler

TJUVDHOLMEN

Tjuvholmen KS (Selvaag Gruppen AS og Aspelin-Ramm Gruppen AS) overtok den 33 dekar store tomten i 2003. Salgsavtalen ble signert 16.06.2003. Utbyggerne sendte inn forslag til reguleringsplan og konsekvensutredning, som Plan- og bygningsetaten la ut til offentlig ettersyn. Det er maktpåliggende at framdriften holdes og at reguleringsplanen i tråd med forutsetningene vedtas før sommeren 2004.

Byggeprosjektet starter i 2004 og

skal etter planen stå ferdig i 2011. Havnevesenet skal utøve havnevirksomhet på Tjuvholmen så lenge de fremtidige anleggsarbeidene tillater det.

Salget av Tjuvholmen er med på å skape de økonomiske vilkårene for utviklingen av en arealeffektiv havn i området Sydhavna. Salgsavtalen er på visse forutsetninger verd kr 886 mill., hvorav kr 456 mill. tilfaller havnekassen, og kr 430 mill. er øremerket utvikling av publikumsattraksjoner på Tjuvholmen. Dette forutsetter at verdien av prosjektet ikke reduseres i reguleringsplanen.

AKERSHUSSTRANDA

Oslo havnestyre tok i 2003 initiativ til en åpen plan- og designkonkurranse for Akershusstranda. I konkurranseprogrammet utarbeidet av Oslo havnevesen, heter det at Akershusstranda med sitt historiske og maritime preg skal tilføres nye funksjoner og videreutvikles slik at den forsterker byens identitet, og blir et vakkert og attraktivt rekreasjonsområde for byens befolkning. Første etappe i utvikling av Akershusstranda er fram mot nasjonens jubileum i 2005.

Konkurransen ble åpnet med et oppstartsseminar 25.08.2003, og en bredt sammensatt jury arbeidet fra innleveringsfrist 03.11.2003 til kjennelsen falt 10.12.2003. De innleverte utkastene ble også stilt ut i Skur 39 i november og desember.

1. premie ble tildelt et utkast fra Lund Hagem Arkitekter AS, Gullik Gulliksen AS Landskapsarkitekter, Hjellnes Cowi AS og Multiconsult AS.
2. premie ble tildelt Snøhetta AS.
3. premie ble tildelt Telje-Torp-Aasen arkitekter AS, Multiconsult AS Seksjon 13.3 Landskapsarkitekter, Multiconsult AS Seksjon Industri og Offshore og Ole A. Krogness. I tillegg ble to andre utkast kjøpt inn.

Reguleringsplanen for strekningen Rådhusbryggene og Akershusstranda ble vedtatt i bystyret sommeren 2003, men er på grunn av innsigelse sendt Miljøverndepartementet for endelig avgjørelse.

BJØRVIKA – BISPEVIKA

Oslo havnevesen har bidratt til reguleringsplanen for Bjørvika, som ble vedtatt i bystyret 27.08.2003. Også denne avventer endelig avgjørelse i Miljøverndepartementet.

30.06.2003 ble det underskrevet 8 avtaler mellom hovedaktørene i området. Avtalene fordeler ansvar og danner rammeverket for utviklingen av den nye bydelen. En av avtalene ble inngått mellom Oslo havnevesen og Statens vegvesen om midlertidig utleie av anleggsområder under omlegging av riksveien.

HAV Eiendom AS var part i to av avtalene (se også omtale av HAV Eiendom A/S på side 23).

Området Sørenga-Grønli er trukket inn i reguleringsplanen for Bjørvika, og skal etter planen fristilles for byutvikling i 2008.

SYDHAVNA

(KONGSHAVN, SJURSØYA, ORMSUND)
Restrukturering av dagens havneaktiviteter med konsentrasjon til området Kongshavn, Sjursøya og Ormsund nødvendiggjør omfattende utredninger.

Det ble i 2003 utarbeidet konsekvensutredning og reguleringsplan for Sydhavna. Konsekvensutredningen ble oversendt Kystverket Sørøst for behandling 28.11.2003, og forventes godkjent 2. kvartal 2004 etter forutgående høring. Reguleringsplanen ble oversendt Plan- og bygningsetaten til behandling 31.10.2003, og forventes vedtatt av bystyret sommeren 2004 etter forutgående høring.

For virksomhetsområdet våt bulk medfører restruktureringen en omfattende arealeffektivisering for å kunne gi plass til en midlertidig containerterminal på Sjursøya. Oljeterminalen på Sjursøya er direkte knyttet til lageranlegget i Ekebergåsen. Arealbruken kan reduseres ved at oljeselskapene samarbeider om ett eller to operatørselskaper. Oslo havnevesen har i 2003 forhandlet med oljeselskapene samtidig som det har blitt lagt planer for tekniske løsninger tilpasset en ny organisering.

Første trinn av containerterminalen på Sjursøya skal etter planen stå ferdig slik at den kan overta Filipstads godsmengde i 2006. Andre trinn er planlagt skal stå ferdig til å overta trafikken fra Ormsund i 2008.

Terminalen på Ormsund ble oppgradert i løpet av 2003, og er med sine nye stablekraner et pilotprosjekt for teknologi som kan brukes på Sjursøya. Terminalen med et areal på 72 daa har en kapasitet på om lag 165 000 TEU per år. Det innebærer en vesentlig bedre arealeffektivitet enn før oppgraderingen.

Det har i 2003 også blitt arbeidet med omfattende miljøtiltak når det gjelder støy, kommunikasjon med naboene og en oppgradering av terminalens randsone mot Ormsund. Det er satt av budsjettmidler for å utbedre randsonen i 2004.

OVERORDNET MILJØOPPFØLGINGS-PROGRAM FOR FJORDBYEN

Oslo havnestyre vedtok 25.09.2003 Overordnet miljøoppfølgingsprogram for Fjordbyen (OMOP). Havnevesenet tok initiativ til programmet med utgangspunkt i Revidert strategiplan og Hovedplan for gjennomføring av Fjordbyen.

Programmet er utarbeidet under ledelse av Havnevesenet og i et bredt samarbeid med kommunale og statlige

myndigheter, frivillige organisasjoner og kompetansemiljøer. Programmet legger rammer for hvordan de miljømessige spillereglene skal være for hele planarbeidet, og er også viktig for gjennomføringen av tiltakene. Dette gjelder både tiltak i Havnevesenets daglige drift og i delprosjektene knyttet til Fjordbyutviklingen. Programmet er videresendt til rådhuset.

FERGETERMINALPROSJEKTET

Bystyret fattet 27.08.2003 vedtak om lokalisering av utenlandsfergene. Bystyret fulgte havnestyrets og fergeselskapenes anbefaling om delt løsning mellom Vippetangen-Revierkaia og Hjortnes. Vedtaket er avgjørende for den videre utvikling av Fjordbyprosjektet.

Det er igangsatt prosjektering av betydelig oppgradering av kaiforholdene på Hjortnes, for å tilrettelegge for Color Lines nye store ferge «Color Fantasy» på hele 74 500 BRT. «Color Fantasy» er planlagt satt i drift på ruten Oslo - Kiel fra november 2004.

Color Line har påbegynt bygging av ny visitasjonsgarasje og tilrettelegging av nytt kjøremønster på Hjortnes, samt utvidelse av eksisterende terminalbygg.

Prosjektene skal være gjennomført innen «Color Fantasy»s første anløp ultimo 2004.

ORMSUND CONTAINERTERMINAL

Året bar preg av store tekniske og operative utfordringer. RTG kranene ble etappevis satt i operativ drift samtidig som truckoperasjon gradvis ble faset ut av RTG områdene.

I første implementeringsfase ble sikkerhetsrutiner, opplæring av personell, tekniske tilpasninger, gaterutiner, posisjoneringssystem, container management system og kommunikasjon mellom systemene viet spesiell oppmerksomhet.

I implementeringsfase to ble fokus spesielt rettet mot områder som: horisontal transport, støyproblematikk, overkjøringspunkter, flytting av farlig last-soner og etablering av hevestillaser for strømtilkopling.

I siste implementeringsfase ble den midlertidige lo/lo virksomheten på Sørenga flyttet tilbake til Ormsund.

Løsninger på ovennevnte utfordringer har vært en prosess gjennom hele implementeringsperioden og i siste del av året har terminalen oppnådd akseptable produksjonstall.

Etter første oppstart 15.02.2003, har implementeringsfasene blitt gjennomløpt fram til 01.10.2003 hvor tilfredsstillende driftsstabilitet ansees oppnådd.

RTG-terminalen har vakt stor interesse, og Havnevesenet har i løpet av året bistått med tilrettelegging og gjennomføring av mange omvisninger med deltagere fra inn- og utland.

På forsommeren kom det mange støyklager fra beboere i nærområdet. Støyproblematikken ble som en følge av dette viet spesiell oppmerksomhet. Målinger ble utført og støyreducerende tiltak ble iverksatt. Informasjonstiltak som naboskriv og informasjonsmøter ble gjennomført. Omvisning med åpen terminal for naboer og lokalpresse ble avholdt 12.11.2003.

HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

Miljøarbeidet i Oslo havnevesen følger den internasjonale miljøstandard ISO 14001. For effektivisering og tilrettelegging for de ansatte er områdene kvalitet, internkontroll og ytre miljø integrert i et felles styringssystem.

For 2003 ble det vedtatt flere forbedringsmål innen helse, miljø og sikkerhets-området. Arbeidet med psykososialt arbeidsmiljø er videreført fra 2002 til 2003 og rutiner er imple-

mentert for psykososiale arbeidsmiljø-kartlegginger. Der er laget en gjennomføringsplan for kartlegging i hele bedriften og en del grupper har gjennomført kartlegging i 2003.

Av utførte tiltak nevnes tilpassing av kvalitets- og HMS-systemet i henhold til revidert brannlov og lov om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr, samt utforming av reaksjonsmønstre ved manglende bruk av verneutstyr. Arbeidet med å systematisere og effektivisere håndteringen av kjemikalier er videreført slik at arbeidstakernes sikkerhet og helse ivaretas. Det er foretatt en revisjon av stoffkartoteket, samt at rutiner for substitusjonsvurderinger er implementert. Arbeidet med å redusere sykefravær har også vært en prioritert oppgave i 2003, og bedriften inngikk avtale om inkluderende arbeidsliv 01.07.2003.

En kollisjon mellom tog og tankbil fant sted i rundkjøringen på Sjursøya den 17.02.2003. Aktiviteter og forhold rundt og ved rundkjøringen er vurdert, og tiltak for å forbedre sikkerheten er iverksatt for å hindre skade på mennesker, miljø og materielle verdier. Risikovurdering er utført i samarbeid med oljeselskapene og oljeselskapenes industrivern på Sjursøya. Med bakgrunn i ovennevnte risikovurdering er flere tiltak iverksatt, blant annet bommer og fartshumper.

Det er i 2003 gjennomført grunnkurs i arbeidsmiljø for alle AMU-medlemmer og nye verneombud.

SYKEFRAVÆR

Havnevesenet har over lengre tid hatt en økning i langtids sykefravær. Korttidsfraværet ligger lavt. Økningen i langtidsfraværet fortsatte fra 2002 til 2003 - spesielt for bedriftens kvinnelige ansatte. Både bedriftens ledelse og AMU følger opp utviklingen og tiltakene for å få sykefraværet ned.

Det ble for flere år siden opprettet en intern arbeidsgruppe for å arbeide med tiltak for å redusere sykefraværet. Sykefraværsgruppa har utarbeidet eget handlingsprogram som blir revidert jevnlig.

Fra 01.07.2003 ble Havnevesenet IA-bedrift (Inkluderende arbeidsliv). Både ledere og ansatte har fått informasjon om hva det innebærer å være IA-bedrift, med spesiell vekt på oppfølging av sykefravær. For ledere med personalansvar innebærer dette økte krav. Med utgangspunkt i IA-avtalen har det vært avholdt møter i alle avdelinger med sykefravær som eget tema. Etter inngåelse av IA-avtalen er det flere ansatte enn før som benytter aktiv sykmelding. Dette kan være en medvirkende årsak til at registrert fraværspersent er høyere ut enn den reelt er, ved at aktivt sykmeldte registreres som 100 % fraværende til tross for at de er i delvis arbeid.

Havnevesenet har arbeidet med miljøskapende aktiviteter for å øke trivsel og helse på arbeidsplassen, blant annet:

- trimtilbud for alle ansatte
- ergonomikurs for kranførere

- ergonomikurs for kontoransatte
- aktivitetsdag for alle ansatte
- psykososiale arbeidsmiljø-kartlegginger

I tillegg har det vært gjennomført administrative tiltak som:

- kvartalvis rapportering med framlegging av sykefraværstatistikk til ledermøtet og AMU
- informasjon til ledere og ansatte vedrørende IA-avtalen og oppfølging av sykefravær
- fokus på kosthold gjennom utplasing av drikkevannsbeholdere, utdeling av frukt, kampanjer i kantine på sunne matvaner.

LIKESTILLINGSTILTAK

Oslo havnevesen har i 2003 videreført handlingsplan for likestilling med følgende målsettinger:

- 15% kvinner i teknisk og maritim sektor innen 2004 (Status 31.12.2003: 6 %)
- 30% kvinnelige avdelings- og mellomledere innen 2004 (Status 31.12.2003: 32 %)
- Jevnere kjønnsfordeling blant høyere fagstillinger (Status 31.12.2003: 31 %)
- Minimum 1 kvinne i alle nedsatte prosjektgrupper

Målsettingen skal nås gjennom tiltak innenfor blant annet:

- rekruttering
- fleksible arbeidstidsordninger inkludert fjernarbeid
- lederutvikling
- kompetanseutvikling

Handlingsplanen revideres årlig.

Totalt er kvinneandelen i Oslo havnevesen 22%. Havnevesenet har fått et generelt unntak fra å utlyse stillinger eksternt og vil bestrebe seg på å besette

Sykefravær i %

	pr. 31.12. 2003	pr. 31.12. 2002	pr 31.12. 2001	Endring 2002-03. Prosentpoeng
Kvinner	10,6	5,5	4,9	+ 5,1
Menn	9,5	8,7	8,2	+ 0,8
Totalt	9,7	8,0	7,5	+ 1,7

stillinger med interne søkere. Oppfordring til det underrepresenterte kjønn om å søke og vurdering av eventuell alternative kompetansekrav blir vurdert ved hver konkret utlysning. I en periode med nedbemanning og minst mulig ekstern utlysning av stillinger, vil kjønnsfordelingen neppe bli endret i tiden framover.

Med bakgrunn i unntaket fra ekstern utlysning har Havnevesenet ikke innarbeidet spesielle tiltak når det gjelder å øke rekruttering av personer med innvandrerbakgrunn.

OPPLÆRINGS- OG UTVIKLINGSSARBEID

Investeringer i opplærings- og utviklingstiltak

Oslo havnevesen fokuserer på kompetanseutvikling relatert til Havnevesenets mål. I 2003 ble det satt av 1,5 millioner kroner til opplærings- og utviklingstiltak. Midlene blir fordelt pr. avdeling og blir brukt i henhold til opplæringsplaner for hver enkelt ansatt ved at medarbeidersamtaler danner grunnlaget for opplærings- og utviklingstiltakene.

Prioriterte fagområder

Det er i 2003 anvendt kr 0,347 mill. til «prioriterte fagområder», som er avdelingsoverskridende tiltak for kompetanseheving av grupper av ansatte.

De prioriterte fagområdene for 2003 har vært:

LEDERUTVIKLING

Målgruppe: Alle ledere med personalansvar.

Gjennomføring: Det har vært avholdt to ledersamlinger, med fokus på lederansvar generelt og sykefravær og omstilling spesielt.

HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

Målgruppe: Alle ansatte.

Gjennomføring: Det er gjennomført kurs i grunnopplæring i arbeidsmiljø- og miljørevisjonskurs.

ENGELSKKURS

Målgruppe: Ansatte med kunde- og brukerkontakt.

Gjennomføring: Det er leid inn eksterne kursledere som avholder kurs i arbeidstiden for ansatte som har behov for å snakke engelsk med kunder og brukere.

BÅTFØRERPRØVEN

Målgruppe: Alle ansatte.

Gjennomføring: Tilbud til alle ansatte om kurs i båtførerprøven. Kurset ble holdt etter arbeidstid og ble avsluttet med skriftlig eksamen.

IT-OPPLÆRING

Målgruppe: Alle ansatte.

Gjennomføring: Alle ansatte som ikke bruker PC daglig samt andre med behov har fått tilbud om grunnopplæring i PC bruk. Ressurspersoner i bedriften har vært kursledere.

TRANSPORT-/TERMINALLÆRE

Målgruppe: Ansatte som har terminalbygging og drift som arbeidsområde.

Gjennomføring: Seminar for ledere som har med terminalbygging og drift å gjøre, eksterne forelesere.

Videre er det gjennomført oppgradering av sertifikater i Teknisk avdeling samt videreutvikling av trafikkledere i Nautisk avdeling.

OMSTILLINGS- OG EFFEKTIVISERINGSTILTAK

Bemanning og organisasjon

Havnevesenet er inne i en periode med omstillinger ved at det etter havnestyrets handlingsplan for Fjordbyen skal avgis store havnearealer til byutvikling og havnevirksomheten skal omstruktureres. En partssammensatt arbeidsgruppe oppnevnt av Havnevesenets MBU, avla i juni 2003 en rapport. Gruppens mandat omhandlet virkemidler og tiltak for å møte endringer i bemanning som følge av avvikling av havnevirkosomhet i henhold til havnestyrets handlingsplan for Fjordbyen. Rapporten legger til grunn et siktemål om reduksjon av antall ansatte fra 205 i 2002 til 150 i 2008. Samtidig blir Kranseksjonen styrket med 4 stillinger som ikke skal øke totalantallet. Rapporten er fulgt opp av en rekke aktiviteter med sikte på å tilpasse bemanningen de kommende årene til forventet aktivitet. Prosedyrer ved gjennomføring av omstillinger er avtalt med de ansattes organisasjoner gjennom vedtak i MBU. Herunder framgangsmåter ved ledighet i stillinger, hvor egne ansatte så langt som mulig skal ansettes. Byrådsavdelingen for miljø og samferdsel har gitt sitt samtykke til dette.

I tillegg fremmes saker til MBU ved omgjøring av stillinger i forhold til endringer i arbeids- eller ansvarsområde, kompetansekrav osv. for å tilpasse organisasjonen til endrede rammevilkår.

Innkjøpsfunksjonen

Dokumentgrunnlaget i anskaffelsesaker er lagt ut på bedriftens intranett. Alle trinn og rutiner som skal følges ved anskaffelser er dokumentert og innarbeidet i bedriftens kvalitetssystem. Sammen med felles dokumenter, maler

og prosedyrer er dette med på å sikre at regelverket og krav satt i bedriftens kvalitetssystem følges. Det er også en hjelp for best mulig faglig kvalitet i spesifikasjonen til den enkelte anskaffelse.

Elektronisk databehandling

Arbeid med implementering av økonomisystemet Agresso fortsatte i 2003, etter at prosjektet ble avsluttet i 2002. En lang rekke problemer knyttet til konteringsregler m.m. ble i løpet av året løst på en akseptabel måte.

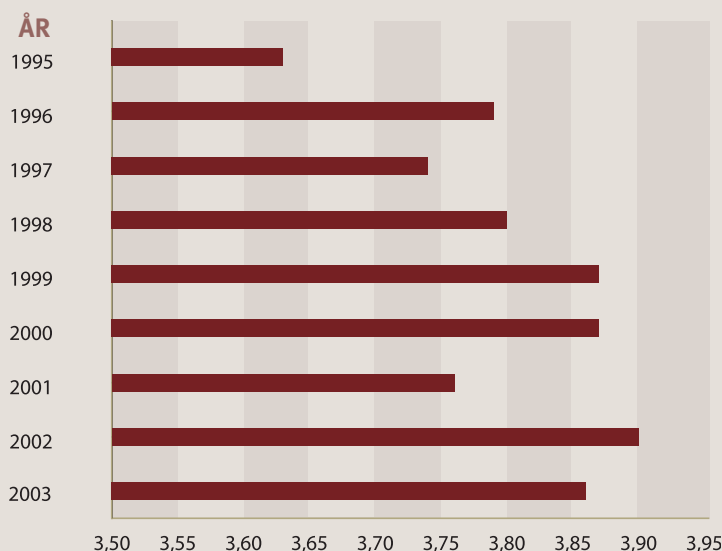
Etter at det ved fristen for å omdanne kommunale særbedrifter til kommunalt foretak 31.12.2003 ikke ble fattet vedtak om at Oslo havnevesen skulle organiseres som kommunalt foretak, blir Oslo havnevesen fra 01.01.2004 kommunal etat. Fra desember måned 2003 og videre over i 2004 har dette etter instruks fra UKE (Utviklings- og kompetanseetaten) medført meget omfattende og arbeidskrevende omlegginger for innpassing av Havnevesenet i Agresso som etat.

Etater inngår i bykassen med en tettere konsolidering enn det som gjelder for særbedrifter/kommunale foretak. Som etat har Havnevesenet måttet etableres som nytt såkalt «firma» i Agresso. Kontoplan og konteringsregler har måttet endres for strammere innpassing i de gjennomgående kontospesifikasjonskrav og konteringsregler som gjelder for etater enn de som gjaldt for særbedrifter (som er de samme som gjelder for kommunale foretak).

Det er usikkert om disse kravene av innpassing som etat er forenlig med havnelovens krav til atskillelse i egen kasse og forskriftene til havnelovens krav til regnskapsføring m.v. for å ivareta kravene til kostnadsorienterte havneavgifter.

Samarbeidet med de andre kommu-

Total kundetilfredshet

Figur 1. Total kundetilfredshet i perioden 1995-2003.

nale havnene om Portwin har fortsatt i 2003. Endringsbehovet har vært mindre enn tidligere år. Dette henger sammen med at nødvendige forskriftsendringer har blitt utsatt.

Det har vært gjennomført kurs i kontorstøtteverktøyene for en rekke ansatte. Det er innført ny programvare for arkiv- og journalføringen.

SERVICE OVERFOR BRUKERNE

Kvalitets- og miljøarbeidet i Oslo havnevesen er sertifisert i henhold til ISO 9001 og ISO 14001. Havnevesenet har i løpet 2003 arbeidet med en oppgradering av kvalitetssystemet i henhold til ny ISO 9001:2000 kvalitetsstandard. Dette arbeidet ble ferdigstilt i desember 2003, hvor nytt sertifikat ble utstedt 16.12.2003.

I den forbindelsen ble det også vedtatt en ny kvalitets- og miljøpolitikk. Havnevesenet har også hatt periodisk revisjon på sitt ISO 14001 miljøsertifikat. Det er gjennomført én intern kvalitets- og miljørevisjon, samt tre eksterne kvalitets- og miljørevisjoner av ekstern sertifiseringsmyndighet.

Det ble også i 2003 gjennomført en kundeundersøkelse. Formålet med kundeundersøkelsen er å få vurdert Havnevesenets virksomhet, og om kvalitetsmål og kvalitetskrav for de tjenester som tilbys er oppnådd. Av de 38 største kundene som ble valgt ut svarte 31, dvs. en svarprosent på 82.

Kundetilfredsheten er målt på en skala fra 1 til 5, hvor 1 er dårligst og 5 beste karakter. Havnevesenet hadde i 2003 en mindre nedgang i total kundetilfredshet, men ligger fortsatt på det høye nivået bedriften har ligget de senere årene (Figur 1).

Havnevesenet har i 2003 oppgradert sine internettsider. Mer informasjon går nå generelt via denne kanalen. Blant annet er nå saker til og protokoller fra havnestyremøtene alment tilgjengelig ved at de legges ut her.

TILSYN OG KONTROLL

Interne kontrollaktiviteter

I 2003 er det innført elektronisk overføring av data fra fakturasystem til regnskap. Det er også innført elektronisk innlesning av innbetalinger til

kundereskontroen (OCR). Dette letter arbeidet med bankavstemming og reduserer risikoen for feil knyttet til manuell overføring av data. I tillegg arbeides det for å få til elektronisk innrapportering av fakturagrunnlag fra kunder.

Merknader fra Kommunerevisjonen og kontrollutvalget

Fra Kommunerevisjonen og kontrollutvalget har det ikke kommet merknader i 2003.

MILJØEFFEKTIVISERING

Havnevesenet arbeider systematisk med å redusere ulempene ved havnedriften, og det er satt fokus på dette i den overordnede HMS-politikk, en felles politikk for arbeidsmiljø, ytre miljø og sikkerhet. Her heter det:

«Oslo havn skal ved kontinuerlig og vedvarende forbedringer utvikle seg til å være en miljøvennlig, funksjonell og sikker havn for våre ansatte, brukere og omgivelsene. Havnevesenets ledelse og ansatte skal i sitt arbeide prioritere helse, miljø og sikkerhet på lik linje med tjenester, service og økonomi.»

Som miljøsertifisert bedrift setter Havnevesenet hvert år nye forbedringsmål. I tillegg har bedriften driftsmål som er det nivået en ønsker å ligge på innenfor forskjellige miljøområder.

Det har i 2003 vært arbeidet med å etablere mottak for avfall fra skip i havnen. Arbeidet vil fortsette utover i 2004 da den nasjonale forskriften pålegger at mottaksordning er etablert pr. 01.07.2004.

STØTTE FRA HAVNEKASSEN

Det er gitt økonomisk støtte/tilskudd fra havnekassen til følgende institusjoner i 2003:

Redningsselskapet	kr	30 000,-
Norsk Sjøfartsmuseum	kr	230 000,- ¹⁾
Sjømannskirken	kr	15 000,-
Stiftelsen Chr. Radich	kr	75 000,-
Norsk Veteranskibsklubb	kr	30 000,-

1) Herav kr 200 000,- som bevilgning av éngangskarakter til nye stoler i auditorium.

TILGJENGELIGHET

Havnevesenet har tillrettelagt for ansatte med funksjonshemming ved reservering av parkeringsplass, heis, toalett og kontorinnredning.

AVSTÅELSE AV GRUNN, UTESTÅENDE FORDRINGER

I 2002 ble Tjuvholmen, som er på 33 mål, lagt ut for salg. Åtte prosjekter konkurrerte om å få tilslaget på kjøp. Bystyret valgte 18. desember 2002 med stort flertall «Utsyn». Havnevesenet sluttforhandlet kontrakten i samarbeide med kommuneadvokaten våren 2003. Havnestyret sluttet seg til det fremforhandlede kontraktsforslag og bystyret ga endelig godkjenning av salget 27. mai 2003.

Kjøper overtok driften av Tjuvholmen pr. 16. juni 2003.

Saken ble lagt fram for ESA for notifikasjon 02.07.2003 og Havnevesenet besvarte tillegsspørsmål fra ESA 17. desember 2003. ESA godkjente 18. februar 2004 salget av Tjuvholmen.

Kjøper/utbygger utarbeidet reguleringsplan for området høsten 2003.

Denne ble lagt ut på offentlig høring med høringsfrist 08. desember 2003.

Det er oppnevnt en gruppe i Havnevesenet som følger opp den fremtidige prosessen mellom utbygger og Havnevesenet som selger.

Eiendommen er som avtalt, pr. 31. desember 2003, ikke overskjøttet fra Havnevesenet og oppgjør er ikke foretatt før reguleringsplanen blir vedtatt.

Når det gjelder inntekter fra tidligere salg av eiendommer, nevnt i tidligere årsberetninger, har det i 2003 skjedd enkelte avklaringer i forholdet til Oslo kommune med hensyn til hvilken «kasse» som skal tilføres disse inntektene.

I tillegg til eiendommene nevnt ovenfor, har Havnevesenet overfor Bolig- og eiendomsetaten hevdet rett til del av salgssum i forbindelse med kommunens salg av Havnegaten 1 (tomt foran Oslo S), hvor Havnevesenet mener at salgsinntekter fra ca. 800 kvm skal tilføres havnekassen.

Til tross for at den såkalte Trekanttomtasaken ble avgjort i Statsråd i 2001, har Havnevesenet ennå ikke mottatt oppgjør i henhold til denne avgjørelsen.

Når det gjelder tidligere års utestående fordring vedr. Sørenga, så inngikk denne fordringen i makeskifte med kommunen i forbindelse med etablering av eiendomsselskapet HAV Eiendom A/S. Det inngikk i avtalen at fordringen skulle slettes. I henhold til dette er fordringen avskrevet i 2003.

EIENDOMSPROSJEKTET

I september 1999 ble det igangsatt et eiendomsprosjekt «Hvem har anskaffet hva i havnen». Prosjektet ble opprettet på bakgrunn av at Oslo kommune hevder at anskaffelsesmåten er avgjørende for hvorvidt salgsvederlag eller festeavgift for en eiendom skal tilordnes bykassen eller havnekassen når eiendommen ikke lenger benyttes til havneformål.

For best mulig å få oversikt over hvilke eiendommer som kan bli gjenstand for en konflikt om retten til salgsvederlag eller avkastning i fremtiden, ble det derfor igangsatt et prosjekt som har som hovedformål å kartlegge hvilken «kasse» som har anskaffet de enkelte eiendommer som forvaltes av Havnevesenet.

Arbeidet med kartleggingen har vært omfattende, og har pågått også i 2003 og vil fortsette i 2004. Eiendommer i Bjørvikaområdet er ferdig kartlagt og uregistrert grunn er matrikulert. Prosjektgruppa har videre gjennomgått eiendommene i området Kongshavn/Bekkelagskaiene/Nedre Bekkelaget. Dette området vil være ferdig kartlagt i 2004. Det gjenstår så å kartlegge Sjursøya, Vippetangen, Akershuskaiene og eiendommer i Distrikt vest.

INTERNASJONALT SAMARBEID

Oslo havnevesen deltar i internasjonalt samarbeid på flere plan. Samarbeidet skjer dels gjennom Norsk havneforbund, gjennom Oslo kommunes internasjonale samarbeidsavtaler og ved deltakelse i internasjonale prosjekter.

På vegne av og sammen med Norsk havneforbund møter havnedirektøren i ESPO (European Sea Ports Organisation). På samme måte representerer Havnevesenet norske havner i flere av ESPOs komitéer som fungerer som høringsinstans for EU-kommisjonen.

Oslo havnevesen deltar også aktivt i ECEPA (Environmental Challenges for European Port Authorities) som er en miljøorganisasjon etablert av medlemmer av ESPO. Det samme med de internasjonale organisasjonene PIANC (International Navigation Association) og IAPH (International Association of Ports and Harbours).

EIENDOMSSSELKAPET HAV EIENDOM AS

Havnevesenet har opprettet et heleid aksjeselskap som skal forvalte havnekassens eiendommer i Bjørvikaområdet. Selskapet skal forvalte verdiene med

sikte på verdiøkning, slik at framtidig overskudd og mulig realisering skal tilfalle havnekassen gjennom utbytte og salgsinntekt. Engasjementet vil dermed kunne gi økonomisk grunnlag for framtidig havnevirksomhet.

Selskapets er opprettet etter tillatelse fra Fiskeridepartementet og ble stiftet 07.04.2003. Følgende er styremedlemmer: Per Hodneland (leder), Anne Sigrid Hamran, Stein Wessel-Aas, Kari Gjestebø, Sveinung Lunde, Erna Ansnes og Henrik Andenæs. Ole Thomas Berge fra Havnevesenet var engasjert daglig leder på halv tid i selskapet fram til Espen A. Pay ble engasjert i stillingen 15.12.2003.

HAV Eiendom AS har pr. 31.12.2003 en aksjekapital på kr 100 000,-. Havnekassens eiendommer i Bjørvika skal imidlertid med enkelte unntak overføres selskapet som tingsinnskudd. Verdien av disse vil utgjøre selskapets framtidige aksjekapital. Overføring har foreløpig ikke funnet sted da man avventer skatte- og avgiftsmessige avklaringer. På grunn av likviditetsproblemer i selskapet høsten 2003, ble det innvilget et kortsiktig lån fra Oslo kommune på kr 20 mill. Lånet forfaller til betaling i

2004 og Havnevesenet har søkt Fiskeridepartementet om tillatelse til å yte selskapet et lån som ligger innenfor verdien av havnekassens andel av Operatomten.

Av de 8 avtaler som 30.06.2003 ble underskrevet mellom hovedaktørene i området, var HAV Eiendom AS part i to:

- Avtale med Oslo S Utvikling AS om etablering av selskapene Bjørvika Utvikling AS og Bjørvika Infrastruktur AS. Bjørvika Utvikling AS har som overordnet mål å gjennomføre planlegging, koordinering og prioritering i forbindelse med utbyggingen av området, samt å eie Bjørvika Infrastruktur AS som skal etablere den tekniske infrastrukturen i den nye bydelen. HAV Eiendom AS skal eie 66 % av aksjene i Bjørvika Utvikling AS
- Avtale med Bjørvika Infrastruktur AS om et ansvarlig lån på kr 300 millioner. Pengene skal gå til teknisk infrastruktur. Oslo kommune har gitt tilskudd på et tilsvarende beløp som skal brukes til samme formål, og disse pengene skal benyttes før man begynner å trekke på lånet. Bjørvika Infrastruktur eies 100 % av Bjørvika Utvikling AS.

VIKEN HAVNESELSKAP AS

Fiskeridepartementet opprettet ved brev datert 14. februar 2003 Viken Havneselskap AS for å utrede alternative havneløsninger for gods som skal til og fra indre deler av Oslofjorden. Bakgrunnen var Oslo kommunes Fjordbyvedtak om på sikt å nedlegge containerterminalene i Oslo havn.

De deltagende havnene overtok Viken Havneselskap 31.03.2003 og valgte styre for havneselskapet. Havnedirektør Anne Sigrid Hamran er styreleder og ass. havnedirektør

Magne Løvhaug er medlem av styret og daglig leder for selskapet.

Utredningen ble overlevert fiskeriministeren 03.12.2003. Den viser bl.a. at nedleggelse av Oslo Sydhavn vil medføre store samfunnsøkonomiske kostnader i form av økte transportkostnader og miljøkostnader, beregnet til en nåverdi av 6-8 milliarder kr. Det ble laget en foreløpig rapport som var ute på en omfattende høring. Flere sentrale høringsinstanser har gått inn for å opprettholde containertrafikken i Oslo også etter 2011. Rapporten skisserer en organisasjonsmodell for havnesamarbeidet i Oslofjorden som gir Viken Havneselskap en svært omfattende rolle i de deltagende havnene. Forslaget har møtt sterke motforestillinger om monopoldannelse og begrensninger i konkurransen i containertrafikken i Oslofjorden.

Viken havneselskap mener at hvis containertrafikken i Oslo opphører, bør det være tre tyngdepunkter for containertrafikken i Oslofjorden; ett i indre Oslofjord, ett på østsiden i Borg/Østfold havn og ett på vestsiden i Larvik/Grenland. Viken Havneselskap er enig i de betenkeligheter som fremført mot et Viken Havneselskap med en dominerende rolle i Oslofjordområdet. En videreføring av havnesamarbeidet i hele Oslofjordområdet bør skje i løse former og begrenses til samarbeid og informasjonsutveksling om faglige og tekniske havneforhold.

Oslo havnestyre tok ved sin behandling av saken til etterretning at de fire regionale havnealternativene som er skissert av konsulenten, ansees som mulige som mottagere av større mengder containere. Det forutsetter nødvendige investeringer i utstyr og fasiliteter

samt lokale politiske vedtak. Etter havnestyrets vurdering er den markedsmessig realismen og finansieringsmulighetene for de skisserte løsninger ennå ikke klarlagt. En utvikling av containerterminaler i andre havner forutsetter trolig at Oslo deltar i finansieringen av slike løsninger. Dette krever at Oslo kommune gjennomfører politiske vedtak om å overføre midler fra havnekassen i Oslo til andre kommuner/havner.

TIDEN FREMOMER

Ressursbehov

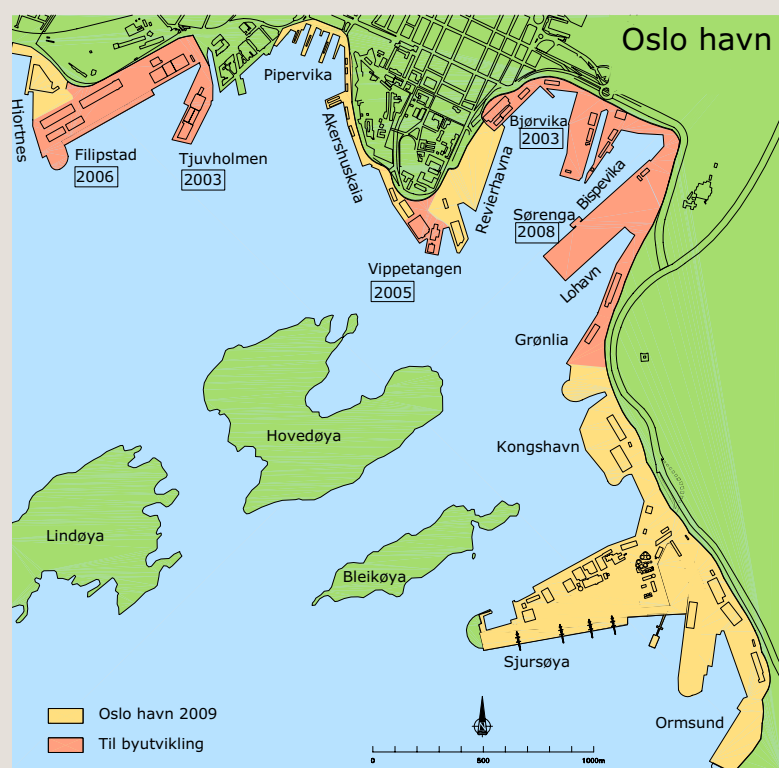
Ressursbehov og økonomiske konsekvenser for Havnevesenet og havnekassen av Fjordbyplanene og prosjekter med tilknytning til Fjordbyplanene, vil prege Havnevesenets budsjett i årene fremover. Herunder inngår omstillingen de nærmeste årene knyttet til disponering av arealene og verdiene i Bjørvika/Bispevika-området og organiseringen av dette. Selve overgangsfasen fra den type havn som til nå har vært drevet fram og til den nye form for havn planene skisserer, innebærer endringer som er omfattende både i tempo og omfang. Havnevesenets organisasjon stilles her overfor betydelige utfordringer og krav til ressursinnsats. Planlegging av framtidig havnedrift og framtidig organisering og gjennomføring kommer ved siden av den løpende driften. Det er en forutsetning at med det ansvar Havnevesenet har for organisering og drift av havnevirksomheten, skal de løpende havneaktiviteter gå sin gang i omstillingsperioden.

Inntektsreduksjoner

Driftsinntektene faller etter hvert som arealer avgis til byutvikling. Dette fører til tap av leieinntekter fra areal og skur.

Byutviklingsområder fram til 2011

Årstallene angir når områdene fristilles i henhold til strategiplan, vedtatt av Oslo bystyre.

Avgivelse av arealer skjer dels i form av salg, hvor salgsinntekten inngår som kapitalinntekt til finansiering av investeringer i henhold til Fjordbyplanene, og dels overføres eiendommer i Bjørvika/Bispevika-området til eieendomsselskapet HAV Eiendom AS. Eiendomsverdiene i HAV Eiendom AS skal utgjøre det økonomiske grunnlag for byutvikling i Bjørvika/Bispevika-området. Eventuell avkastning av investeringene i HAV Eiendom AS forventes å ligge noe fram i tid.

De statlige kystgebyrene som for eksempel losavgift bidrar tungt til at skipsanløp av indre Oslofjord er relativt dyrt. Havneavgifter utgjør en liten del av kostnadene for skipene ved anløp av Oslo.

Frigjøring og omstilling

Ved siden av Tjuvholmen, er det Filipstad og Sjursøya oljehavn som først blir omfattet av frigjørings- og omstillingsaktiviteter. Begge steder foreligger det en rekke langsiktige leiekontrakter. De mest langsiktige kontraktene i oljehavna gjelder fram til 2065. Det er etablert en prosess hvor det er forhandlet med leietakerne om avslutning av kontraktene i takt med Fjordbyplanene.

Sjursøya containerterminal

Bystyrets vedtak av strategiplanen gir grønt lys for utvikling av en ny midlertidig containerterminal på Sjursøya. Denne restruktureringen skal sikre realisering av Fjordbyutviklingen i det

sentrale havneområdet rundt Bjørvika-Bispevika-Sørenga, Tjuvholmen og etter hvert Filipstad. Konsekvensutredning og reguleringsplan for etablering av den nye terminalen ble vinteren 2004 lagt ut til offentlig høring med plan om politisk behandling og vedtak av reguleringsplanen sommeren 2004. Den nye terminalen skal i hovedsak etableres på areal som i dag disponeres av oljeselskapene med til dels langsiktige leieforhold. Etter forhandling foretas frikjøp fra avtalene for tilgang til grunnen. Deretter må tidligere oljeanlegg saneres og grunnen renses for eventuell forurensning. Planløsningen for utbyggingen i Sydhavna innebærer også at anlegget og spor for fylling av jet-fuel til

Gardermoen må flyttes senest ved utløp av dagens avtale 1. juli 2008. Det forutsettes også utfylling av bukta mellom Østre Sjursøykai og Nordre Bekkelagskai. Det utfylte området skal tas i bruk til havneformål i 2008, men av hensyn til setningsproblematikk er det nødvendig å sette i gang med utfylling allerede i 2005.

Revierhavna

Revierhavna vil i perioden fram til 2008 være preget av anleggsvirksomhet i forbindelse med veianlegget for senketunnelen i sjøen mellom Festningstunnelen og Ekebergtunnelen med planlagt byggestart fra 2005. For terminalområdet innebærer dette interimsløsninger for trafikkavvikling, omdisponering av arealer til riggområde for veianlegget, bortfall av 64 m kailengde på Revierkaia nordligst fra 2007 og bygging av 30 m erstatningskai mot syd. Avtalen med Vegvesenet innebærer at de så langt det er mulig tilpasser virksomheten til cruiseanløpene.

STYKKGODS

Samlet var godsomsetningen over Oslo havn i 2003 6,011 mill. tonn, som er 0,9% mer enn året før. Herav er omsetningsøkningen over de offentlige kaiene noe større enn dette.

Tabell 1 viser blant annet de plantallene som er forutsatt i budsjettet for 2003. Plantallene i budsjettet utarbeides omkring mars måned året før. Godsmengde i containere lo/lo oversteg plantallet for 2003 med 9,0%. For 2003 ble det lagt til grunn en nedgang i gods med ferge. Denne nedgangen har blitt sterkere enn forutsatt.

Omsetningen av våt og tørr bulk lå henholdsvis 6,9% og 2,4% over plantallene i budsjettet. Bulktrafikken - særlig våt bulk - kan variere mye fra år til år, blant annet avhengig av forbruket av fyringsolje.

Den lave arealeutnyttelsen for utleide arealer gjelder i sin helhet Sørenga, som etter beregningsmodellen regnes som utleibart areal. Sørenga benyttes imidlertid som ordinær kai, med bl. a. mobil containerkran, og utnyttes intensivt. I stedet for leieinntekter, oppbæres ved dette andre vederlagsinntekter og havneavgiftsinntekter.

Containertrafikken lo/lo økte i Oslo også i 2003. Godsmengden i containere lo/lo gikk opp med 7,4% fra 2002 til 2003. Det er i første rekke stykk gods som fraktes i containere. Når det gjelder

import, er dette hovedsakelig forbruksvarer til befolkningen. Eksporten over Oslo havn er i det alt vesentlige stykk gods.

Fra 2002 til 2003 gikk den samlede stykkgodsomsetningen over offentlige kaier i Oslo havn opp med 2,9%. Økningen totalt for Oslo havnedistrikt er noe lavere enn dette på grunn av bortfall av tømmertransport over privat kai på Ljansbruket i 2002. Etter en nedgang i stykkgodstrafikken fra 2001 til 2002 i forbindelse med bortfall av containertrafikken ro/ro, viser altså utviklingen fra 2002 til 2003 en stigning.

De senere årenes tendens til økt containerisering lo/lo bekreftes igjen i 2003. Godsmengdene som fraktes med utenlandsfergene har i flere år gått ned og viser igjen nedgang fra 2002 til 2003. Økningen i containertrafikk lo/lo er imidlertid mer enn sterk nok å oppveie dette, slik at stykkgodsomsetningen totalt altså viser en økning. Dette er en utvikling man finner igjen over hele Europa og som bl.a. henger sammen med bruken av intermodale transporter.

Økningen skriver seg fra økt import - eksport viser nedgang fra 2002.

Utviklingen i godstrafikken med ulike store lasteenheter de siste 5 årene fremgår av tabell 2.

Det framgår av tabell 1 at godsmengder i containere lo/lo har økt hvert år i perioden mens godsmengder med

Produksjons-/produktivitetsmål Production/productivity

	I RESULTAT 2001	II RESULTAT 2002	III PLANTALL 2003	IV RESULTAT 2003	V AVVIK (IV-III)
Godsomsetning, 1 000 tonn					
Throughput 1000 tonnes	6 190	5 960	6 090	6 011	-79
Stykkogs/General cargo,					
1 000 tonn/tonnes	3 060	2 700	2 960	2 718	-242
Våt bulk/Liquid Bulk 1 000 tonn/tonnes	1 935	1 980	1 935	2 069	134
Tørr bulk/Dry Bulk 1 000 tonn/tonnes	1 195	1 280	1 195	1 224	29
Containere lo/lo i 1000 tonn/					
Containers lo/lo 1000 tonnes	1 019	1 086	1 070	1 166	96

Bil- og passasjerferger/Ferries ¹⁾					
Godsmengde i 1 000 tonn/tonnes	1 171	1 119	1 141	1 046	-95
Passasjerer/Passengers (1 000)	2 601	2 573	2 700	2 573	-127
Utleide utearealer i % av utleibare arealer/					
Areas hired out in % of areas for hiring out	70,1	76,0	90,0	77,3	-12,7 ²⁾
Utnyttelse av bygninger i % /					
Utilization of sheds in %	96,2	98,1	95,0	96,5	1,5 ²⁾

¹⁾ Gjelder utenriksfart, inkl. turistskip

²⁾ Prosentpoeng

containere ro/ro (som rulles i land og om bord) har sunket kraftig fra 1999. Etter nedleggelsen av ro/ro-trafikken på Sørenga sommeren 2001 har containertransport ro/ro opphørt helt.

Fra 2001 til 2003 har godsmengden med containere lo/lo økt med i gjennomsnitt 7,0% pr. år. Dette er omtrent på linje med den midlere prognosen i Revidert strategisk plan 2003 (alt. 1),

hvor det i perioden 2001 - 2011 er lagt til grunn en årlig økning på 6,9%.

Når det gjelder trailere med og uten egen trekkvogn, har godstransportene for disse gått ned de siste årene.

Tabell 3 viser containertrafikken uttrykt i antall containere (TEU) de siste 5 årene.

Det framgår at antall containere lo/lo (TEU) fra 1999 har økt med 25,9%

til 162 385 i 2003. Fra 2002 til 2003 er det en økning på hele 11,4%. Fra 2001 til 2002 er det en økning på 4,1%.

Dette gir en økning fra 2001 til 2003 på 7,8% pr. år (11 163 stk. pr. år). Til sammenligning legges det i Revidert strategisk plan til grunn en prognose i utviklingen av antall containere lo/lo på 8,9% pr. år i midlere alternativ (alt. 1).

Nedgangen i godsmengder med fergene fra 2002 til 2003 var på 6,5%. Godsmengden med utenlandsfergene har fra 2001 til 2003 gått ned med 62 500 tonn pr. år. Dette innebærer for disse to årene en sterkere nedgang enn det som er lagt til grunn i alternativet med den svakeste godsutviklingen (alt. 3) i Havnevesenets Revidert strategisk plan 2003. Her er for perioden 2001 - 2011 lagt til grunn en årlig nedgang på 50 000 tonn.

De strukturendringer som finner sted i godstrafikken skaper problemer for arealbruken da trafikken med containere lo/lo og utenlandsfergene finner sted på forskjellige terminaler i havnen. Ledig kapasitet på terminaler for containere ro/ro og utenlandsferger kan ikke uten videre anvendes til å avlaste containerterminaler som drives på lo/lo-basis. I 2003 ble deler av ro/ro-terminalen på Sørenga benyttet til lo/lo-trafikk ved hjelp av en innleid mobilkran.

BULK

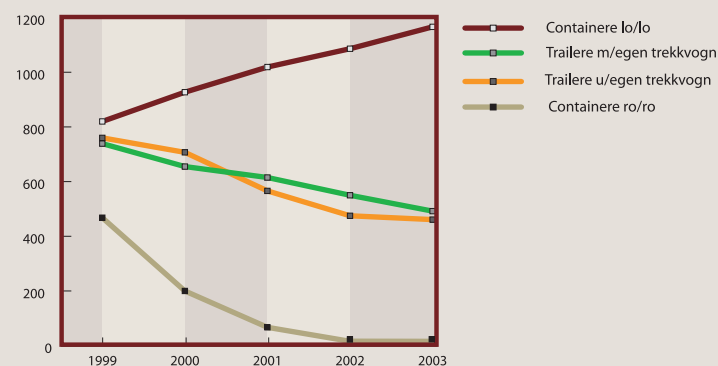
Omsetningen av våt bulk har økt de senere årene og økte igjen fra 2002 til 2003 med 4,5%. Etter en sterk økning i omsetningen av tørr bulk de senere årene fram til 2002, gikk omsetningen her ned med 4,4% fra 2002 til 2003 og utgjorde 1,22 mill. tonn. Endringen skyldes variasjoner i byggeaktiviteten i Oslo-området og endringer i trafikken og distribusjonen av korn og korn-produkter. Omsetningen av korn gikk ned med 24,9% fra 2002 til 2003.

Tabell 2

Godsmengder med store enheter fordelt etter enhetens art¹ for 1999 - 2003 i 1 000 tonn

	1999	2000	2001	2002	2003
Containere lo/lo	820	927	1019	1 086	1 166
Containere ro/ro	468	200	67	0	0
Trailere m/egen trekkvogn	739	655	615	550	492
Trailere u/egen trekkvogn	760	707	566	475	461
I ALT	2 787	2 489	2 267	2 111	2 119

¹⁾ Inkl transit

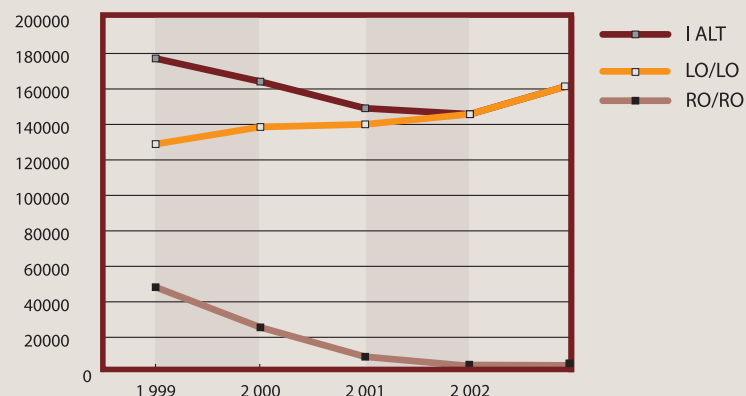
Tabell 3

Containertrafikken 1999 -2003

Antall containere i TEU¹

	1999	2000	2001	2002	2003
RO/RO	48 259	25 604	9 051	0	0
LO/LO	128 932	138 556	140 060	145 770	162 385
I alt	177 191	164 160	149 111	145 770	162 385

¹⁾ Omregnet til 20' ekvivalenter. Omfatter også flak. Inkl. tomme containere.

CRUISE

Utviklingen i cruisetrafikken framgår av tabell 5. Størst antall cruiseanløp noen-sinne hadde Oslo i 1999. Antall cruise-skip og størrelsen på skipene øker i verdenssammenheng. Etter fallet i cruiseanløp fra 2001 til 2002 - som har sammenheng med 11. september-hendelsen i 2001 og at en vesentlig andel av cruisepassasjerene til Oslo er amerikanske -, viser nå tallene for 2003 en sterk økning både i antall anløp og i antall passasjerer i forhold til 2002-sesongen. Antall passasjerer på over 120 000 er ny besøksrekord. Også i 2003 var det flest turister fra USA, 38 %, mens 26 % kom fra Storbritannia og 9% fra Tyskland. Hele 93 nasjoner er representert blant de besøkende i Oslo på cruiseskip sommeren 2003.

FJORDCRUISE

Et antall tilsvarende en firedel av Oslos befolkning er på chartertur i Oslos havnebasseng hvert år. Rundt 100 charterbåter trafikkerer Oslo havn fra mai til september. En stor del av charterbåtene leies av firmaer og organisasjoner som tar med kunder og ansatte ut på fjorden. Passasjerene hentes og bringes som regel ved Rådhusbryggene. Charterbåtene har siden 2001 tilbudt dagscruise for cruisepassasjerer. Årene 2001, 2002 og 2003 hadde hver henholdsvis 5, 25 og 50 turer, mens det i 2004 er bestilt 100 turer.

Oslo havnevesen fokuserer på sikkerhet, og kontrollerer at passasjer- og navigasjonssertifikat for båtfører er gyldig. Havnevesenet angir også kaiplass for charterbåtene. Før båtene går til og fra kai meldes antall passasjerer inn til trafikksentralen som overvåker trafikken i havneområdet. Slik vet Oslo havnevesen til enhver tid hvor mange som er om bord i båtene og hvor de befinner seg. Skipskontrollen stiller stadig stren-

gere sikkerhetskrav til chartertrafikken med passasjerer.

RESULTATREGNSKAP FOR VIRKSOMHETSOMRÅDENE

Havnevesenet opererer med to virksomhetsområder overfor skipstrafikken. Det ene består i å holde farleden i orden og det andre i å sørge for egnede kaiplasser for skipene. I tabell 6 som angir resultatregnskap for virksomhetsområdene, er disse betegnet som «farled» og «kaifront». Virksomheten over-

for varetrafikken er i tabellen gitt stikkordet «kaiareal». De havneavgiftene som oppkreves for å dekke Havnevesenets kostnader under de ulike virksomhetsområder, er henholdsvis anløpsavgift, kaiavgift og vareavgift. I tillegg yter Havnevesenet diverse tjenester som kranservice, utleie av arealer, havneskur o.l., lagringsplasser for varer og depoter, vannlevering, strømlevering mv. Disse tjenestene ytes mot vederlag.

I tabellen er angitt driftsinntekter og driftskostnader (inkl. avskrivninger),

Skipstrafikk over Oslo havn 1999 - 2003

Ship calls, Port of Oslo 1999 - 2003

Omfatter ikke lokalf ferger til øyene, cruise- og charterbåter, taubåter, vannbåter og fiskefartøyer

	1999	2000	2001	2002	2003
Antall anløp/No. calls	5 788	5 808	5 734	5 593	5 259
BT/GT (1000 t)	62 094	60 417	60 435	58 970	60 118
Gjennomsnittlig skipsstørrelse/ Average(BT/GT)	10 728	10 402	10 540	10 544	11 431

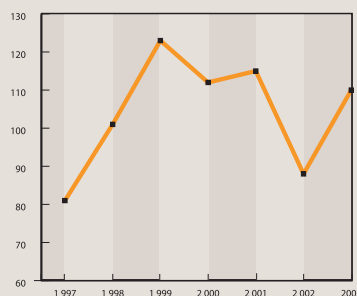
Tabell 4

Cruisetrafikk til Oslo havn

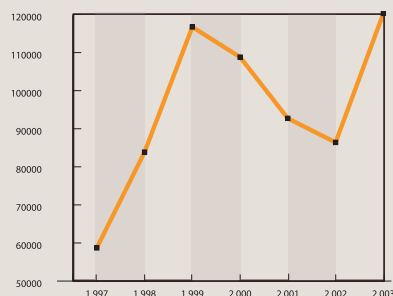
	Antall anløp	Antall passasjerer
1997	81	58 699
1998	101	83 865
1999	123	116 724
2000	112	108 813
2001	115	92 726
2002	88	86 408
2003	110	120 280

Tabell 5

Antall anløp

Antall passasjerer

samt driftsresultat for hvert av disse virksomhetsområdene.

Det fremgår at av Havnevesenets samlede driftsresultat på kr 34,6 mill. etter avskrivninger kan kr 13,4 mill. henføres til kaiarealer og kr 19,9 mill. til tjenester som ytes mot vederlag. Farled hadde et negativt driftsresultat på kr 0,7 mill. Kaifront har et positivt driftsresultat på kr 2,0 mill. i 2003.

Disse regnskapstallene atskiller seg fra forretningsregnskapet som omtales i kapitlet om sammenlikning av regnskap og budsjett bl.a. ved at avskrivninger er

tatt med. Disse er beregnet ut fra anskaffelsesverdier etter vanlige regnskapsmessige prinsipper. Dessuten er refunderte sykepengeer fratrukket driftsutgiftene og ikke ført brutto som i forretningsregnskapet.

Det skal videre bemerkes at felleskostnadene til administrasjon og støttefunksjoner er fordelt til dels skjønnsmessig på virksomhetsområdene. Dette gir en fordeling som kan avvike fra den faktiske bruken av fellesressurser.

Finansinntekter og finanskostnader er holdt utenfor oppstillingen.

Resultatregnskap 2003

Tabell 6

Beløp i mill. NOK	Farled	Kaifront	Kaiareal	Tjenester	Sum
	Anløspavgift	Kaiavgift	Vareavgift	Vederlag	
Driftsinntekter	4,3	23,2	49,9	142,6	220,0
Drifts- og vedlikeholdskostnader	4,5	14,1	28,8	94,0	141,4
Avskrivninger	0,5	7,1	7,7	28,7	44,0
Sum kostnader	5,0	21,2	36,5	122,7	185,4
Driftsresultat	-0,7	2,0	13,4	19,9	34,6

Regnskapsprinsipper

Inntil 31.12.2003 er Oslo havnevesen særbedrift med særregnskap. Bedriften skal sette opp årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning etter forskrift fra Kommunal- og arbeidsdepartement av 17. desember 1999 (unntatt § 7) for kommunale og fylkeskommunale foretak. Dette skal omfatte driftsregnskap (inklusive finansposter), kapitalregnskap, balanseregnskap og noteopplysninger. Oppsettet er uendret i forhold til 2002.

Etter uttak fra/avsetninger til fond på investerings- og driftsregnskapet, overføres det kr 50,3 mill. fra driftsregnskapet til finansiering av investeringene. Etter dette utgjør regnskapsmessig mindreforbruk på driften kr 7,0 mill.

DRIFTSREGNSKAPET

Avvik mellom budsjett og regnskap

I samsvar med ovennevnte regnskapsforskrift, betegnes som det framgår av regnskapsdokumentet på sidene 38-44 driftsresultat eksklusive finansposter som «Driftsresultat». Driftsresultat inklusive finanspostene betegnes «Ordinært resultat».

Driftsinntektene (ekskl. finansposter) utgjorde i 2003 i alt kr 224,1 mill. mens driftsutgiftene (ekskl. finansposter) beløp seg til kr 145,4 mill. Dette gir et driftsresultat på kr 78,6 mill. Driftsresultatet var i justert budsjett ført opp med kr 62,1 mill. Driftsresultat 2002 var kr 81,4 mill.

Godsvolumet over Havnevesenets kaier økte i forhold til 2002. Justert budsjett 2003 for inntektene fra havneavgifter og vederlag lå omtrent på linje med regnskap for 2002. Bokførte inntekter for havneavgifter og vederlag i 2003 endte noe over dette.

Inntektene av havneavgifter ligger kr 3,2 mill. over budsjett. Dette skyldes mer importert stykk gods som fraktes i containere lo/lo og mer bulktrafikk, enn forventet. Den økte stykk godsimport lo/lo, har også bidratt til at vederlag (utenom leieinntekter) ender kr 5,3 mill. over budsjett. Den økte stykk godsimport lo/lo gir seg innen vederlagene utslag først og fremst i inntekt-

ene fra kraner som løfter containere. Også bryggeavgift for containere ligger over budsjett.

På grunn av avgivelse av havnearealer til byutvikling i 2003 - først og fremst Tjuvholmen -, var det i budsjettet regnet med fall i leieinntektene. Fallet i leieinntekter fra fast eiendom har blitt noe sterkere enn budsjettet, idet bokførte leieinntekter ligger kr 0,6 under budsjett. I forhold til 2002, er det en nedgang på kr 3,2 mill.

Driftsutgiftene (ekskl. finansposter) er for 2003 kr 7,3 mill. lavere enn budsjettet og kr 9,8 mill. høyere enn regnskap 2002.

I gruppen Lønn og sosiale utgifter inngår premie til Oslo Pensjonsforsikring A/S (OPF). Mars 2003 ble Havnevesenet meddelt at premien for 2003 lå kr 2,3 mill. høyere enn tidligere meddelt. I havnestyresak 40/03 ble lønnsbudsjettet derfor styrket med kr 2,3 mill.

I brev datert 22.12.2003 blir det fra OPF meddelt at premien for Havnevesenet økes med ytterligere kr 5,1 mill. Pensjonspremie inkl. arbeidsgiveravgift som ble betalt i 2003 (eksklusive Havnevesenets utgifter til førtidspensjon på kr 0,140 mill. og avtalefestet pensjon på kr 0,550 mill.), utgjør etter dette hele kr 13,3 mill. Det sammenlignbare beløpet for 2002 var på kr 7,4 mill.

12.01.2004 mottar Havnevesenet enda et brev, hvor det meddeles at såkalt premieavvik («for mye betalt premie») utgjør kr 5,1 mill. Tilbakebetalingen opplyses å være fastsatt av bystyret å skulle fordeles over 15 år, uten renter. Premieavviket skal bokføres som inntekt i lønnsutgiftsgruppen, med motpost som fordring mot OPF i balansen. Dette innebærer at Havnevesenet har utbetalt kr 5,1 mill. mer i gruppen Lønn inkl. sosiale utgifter enn hva som framgår av regnskapet, men at beløpet er nullet ut med tilnærmet samme beløp med motsatt fortegn i samme postgruppe - et beløp som ikke er innbetalt til Havnevesenet men bokført som fordring mot OPF med tilbakebetaling over 15 år.

Tilbakebetaling av 1/15 av tidligere års for mye betalt premie (premieavvik) skal bokføres til utgift i samme postgruppe. Dette bidrar rent bokføringsmessig til en økning av kostnadene med kr 1,1 mill.

Etter disse posteringene, ender artsgruppen lønn og sosiale utgifter med et forbruk omtrent likt med justert budsjett. I forhold til 2002 er det i postgruppen en økning på kr 4,3 mill.

Av driftsutgiftene viser artsgruppen Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal tjenesteproduksjon et mindre forbruk i forhold til budsjett på kr 8,5 mill. Medgått i 2003 er omtrent

uendret i forhold til 2002. Forbruket i 2002 var ekstraordinært lavt - det lå således hele kr. 10,1 mill. lavere enn 2001. Dette skyldtes blant annet tidlig vinter i 2002.

Mindreforbruket i artsgruppen Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal tjenesteproduksjon i forhold til budsjett, fordeler seg over både arealer, skur og bygninger, havnespor og renhold. Dette skyldes i hovedsak at vedlikeholdsarbeider er redusert som følge av snarlig frigivelse av havneareal.

Artsgruppen Overføringsutgifter omfatter blant annet bevilgning til støtte til forskjellige organisasjoner og institusjoner samt utbetaling av oppkrevingsgodtgjørelse til ekspeditører som krever inn vare- og bryggeavgift på vegne av Oslo havnevesen.

Av postene Interne finansieringstransaksjoner framgår at det er avsatt kr 8,6 mill. til driftsfond. For detaljer vises til regnskapets note 7.

Krav til driftsresultat som inngår i budsjettforutsetningene (planleggingsrammen) utgjør for 2003 (ekskl. finansposter) kr 64,754 mill. Etter fradrag av finansposter utgjør driftens bidrag til finansiering av investeringene kr 50,3 mill.

Budsjettjusteringer

Av større budsjettjusteringer er premie til Oslo Pensjonsforsikring AS økt med kr 2,272 mill.

Av øvrige justeringer nevnes økte utgifter til renhold/snerydding kr 1,0 mill, økt avsetning til strømutfgifter kr 1,1 mill. og overgang til brutto-budsjettering av oppkreivingsgodtgjørelse for vare- og bryggeavgift, som har medført økt avsetning til overføringsutgifter med kr 3,8 mill. samtidig som inntektene er økt tilsvarende, med nettoeffekt lik null.

Under finansposter er renteutgifter nedjustert som følge av rentenedgangen med i alt kr 1,1 mill.

Som følge av tilfelle med langtids sykefravær er refusjon fra trygdeforvaltningen økt med kr 0,7 mill. i løpet av 2003.

Havnevesenets investeringsbudsjett for 2004 som ble avlevert mai 2003, var saldert med gjestående overskudd for 2002 etter uttak av kr 7,0 mill. for styrking av 2003-budsjettet. Dette var knyttet til en forutsetning om bystyrets godkjenning. Bystyret har i 2004-budsjettet senere vedtatt denne disponeringen av kr 7,0 mill. fra overskudd for 2002. Kapitalbudsjett for 2003 er etter dette saldert med kr 7,672 mill. fra tidligere års regnskapoverskudd.

Det er i 2003 foretatt avskrivning i

kapitalregnskapet av fordring mot Oslo kommune vedrørende Sørenga fra 1991 på kr 5,043 mill., som tidligere er inntektsført i kapitalregnskapet. Justeringen og avskrivningen er gjennomført som et ledd i avtale om makeskifte og tilordning av salgsinntekter for eierdommer i Bjørvika mellom Oslo kommune og Havnevesenet.

INVESTERINGSREGNSKAP

Investeringsprosjekter

Tabellen på side 42 viser investeringer i nybygg og nyanlegg, samt anskaffelser av utstyr slik disse er vedtatt i budsjettet. Videre fremgår budsjettjusteringer

Kapitalregnskap 2003

Tabell 7

i 1000 NOK	Noter	Regnskap 2002	Budsjett 2003	Justert budsjett 2003	Regnskap 2003	Avvik
INVESTERINGER						
Lønnsutgifter inkl. oppgavepliktige godtgjørelser	5	2 314	-	-	2 545	2 545
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm. prod.		206 635	64 598	66 033	51 488	- 14 545
Overføringsutgifter		-	-	5 043	5 043	-
Kjøp av aksjer			-	522	522	-
Sum investering		208 949	64 598	71 598	59 598	-12 000
FINANSIERING						
Salg av utstyr/transp.m./mask		3 000			1 749	1 749
Overføring fra folketrygden m.v.		13	-	-	-	-
Bruk av lån			12 700	12 700	-	-12 700
Sum salg og lån		3 013	12 700	12 700	1 749	- 10 951
Bidrag fra årets driftsbudsjett/-regnskap		67 280	51 316	51 316	50 272	-1 044
Avsetninger til fond	7	5 354	-	-	32 312	32 312
Avsetninger til fond (vedr. havnefond)	8	83	90	90	55	-35
Sum fondsavsetning		5 437	90	90	32 367	32 277
Bruk av havnefondet		-	-	-	-	-
Bruk av ubundne kapitalfond	7	141 152	-	-	32 262	32 262
Tidl. års regnskapsm. overskudd		2 941	672	7 672	7 682	10
Bruk av avsetninger		144 093	672	7 672	39 944	32 272
Netto avsetninger		138 656	582	7 582	7 577	-5
Sum finansiering		208 949	64 598	71 598	59 598	-12 000

gjennom året, samt budsjett per prosjekt. Regnskapskolonnen viser hva som er medgått til de ulike prosjektene i 2003.

Awik mellom justert budsjett og regnskap

Investeringer i nybygg og nyanlegg utgjorde i 2003 kr 32,5 mill., mens investeringer i utstyr m.v. beløp seg til kr 27,0 mill., i alt kr 59,5 mill. I 2002 medgikk i alt til investeringer kr 208,9 mill., hvorav kr 83,9 mill. gjaldt kraninvesteringer.

Årets budsjett 2003 var på kr 71,6 mill. Herav til kjøp av aksjer i HAV Eiendom AS for kr 100.000,- og for kr 422.000,- i Viken Havneselskap AS.

Mindreforbruket i forhold til årets budsjett på kr 12,0 mill., henger sammen med at planlagt lagerskur på Sørenga på grunn av manglende byggetillatelse ikke har kommet til utførelse, samt at planlagt dykdalb ved ferjeleiet på Revierhavna er utsatt på grunn av endrede planer i tilknytning til senketunnel.

Uanvendte bevilgninger avsettes på fond til senere bruk. Merforbruk ut over årets bevilgning dekkes tilsvarende ved uttak fra fond. Avsetninger til og uttak fra kapitalfond i 2003 utgjør tilnærmet samme beløp, kr 32,3 mill. Disponibelt på kapitalfond 31.12.2003 er således omtrent uendret i forhold til 01.01.2003 - kr 43,1 mill. Detaljert oversikt over uttak fra og avsetning til fond framgår av note 7.

Årsavslutningsdisposisjoner

Fondsdisposisjoner ved årsavslutningen er som følger (se note 7) :

SALGSUTGIFTER TJUVHOLMEN

I 2002/2003 påløp utgifter vedr. salg av Tjuvholmen på kr. 6,245 mill. Salgsutgiftene til dette prosjektet påløper ett år

og inntektene senere år. For at netto salgsproveny skulle framvises i regnskapet, ble utgiftene ført på interimskonto. Det året inntektene ville bli bokført, skulle også kostnadene bokføres. Dette ble godkjent av revisjonen i 2002-regnskapet. Revisjonen vurderer nå dette slik at slike kostnader skal bokføres det året de påløper. Det er ikke avsatt midler til oppdekking av denne kostnaden på 2003-budsjettet. Oppdekking foreslås ved omdisponering av uanvendt bevilgning til Singasteinvn. 5, samt andre, mindre omdisponeringer slik det framgår av tabell i note 7.

SINGASTEINVEIEN 5

Av avsatt beløp på kr 7,0 mill., ble det til utbedring av Singasteinvn 5 bevilget kr 1,5 mill. I 2003 er det ikke medgått midler. Av uanvendt avsatt beløp, foreslås kr 5,5 mill. overført til oppdekking av Salgsutgifter Tjuvholmen.

SKUR KYSTTRAFIKKEN SØRENGA

Prosjektet var forutsatt utført i 2003, med delvis finansiering ved opptak av lån på kr 12,7 mill. På grunn av manglende byggetillatelse er prosjektet ikke kommet i gang. Lån er derfor heller ikke tatt opp. Kr 12,7 mill. inndras derfor fra 2003-budsjett. Det forutsettes at lånetilsagn står ved lag i 2004 og nødvendig beløp vil kunne rebevilges når behovet er til stede, med dekning i låneopptak.

AVSETNING TILLEGGSPREMIE

PENSJON TIL OSLO

PENSJONSFORSIKRING A/S

Grunnlaget for avsetning av premie til OPF i budsjett neste år, bygger på meddelelse i kommunens budsjetttrundskriv. Her har det de senere år vært sagt at man skal basere seg på samme avsetning som framgår av bystyrets budsjettvedtak for inneværende år. I løpet av første

kvartal inneværende år, mottar Havnevesenet brev om premieinnbetaling for inneværende år. Dette beløpet ligger regelmessig flere millioner høyere enn det som i henhold til budsjetttrundskriv var avsatt i budsjett for inneværende år. I slutten av desember mottas nok en meddelelse, med krav om innbetaling av såkalt tilleggspremie for inneværende år. Denne posten ligger regelmessig ytterligere flere millioner over meddelelse for inneværende år mottatt første kvartal inneværende år. For 2003 utgjorde disse premieøkningene kr 7,4 mill. På grunnlag av de betydelig økte premiekostnadene Havnevesenet har erfart, foreslås avsatt en reserve på kr 6,0 mill. på fond for oppdekking av slike uforutsette kostnader i 2004.

ORGANISASJONSMESSIGE

OMSTILLINGSTILTAK M.M.

Det er i beretningen redegjort for en rekke aktiviteter som pågår med sikte på gjennomføring av de nødvendige omstillinger. For å kunne gjennomføre omstillingene med så liten risiko som mulig for at den løpende produksjonen blir skadelidende, kreves det ekstraordinær ressursinnsats.

I 2004 skal det gjennomføres hovedtariffoppgjør. Avsetningene for å dekke opp dette er i tråd med avsetningene ved forrige hovedoppgjør. De viste seg da å være i underkant. Det foreslås at avsetningen etter behov ved vedtak i havnestyret også kan benyttes for å styrke lønnsbudsjettet.

Det foreslås avsatt kr 2,5 mill. til fond for utredning og gjennomføring av omstillingstiltak m.m.

Ved inngangen til 2003 var det avsatt kr 45,3 mill. på «Ubundne drifts- og kapitalfond». Gjennom de bevegelser som er beskrevet, økes fondsavsetningene til kr 52,2 mill. ved utgangen av året.

Driftsregnskap

i 1000 NOK	Noter	Regnskap 2002	Budsjett 2003	Justert budsj. 03	Regnskap 2003	Avvik
DRIFTSINNTEKTER						
Havneavgifter		71 943	71 115	74 215	77 401	3 186
Leie fast eiendom	1	97 174	94 583	94 583	94 021	-562
Andre vederlag		40 933	41 347	42 132	47 509	5 377
Sum havneavg. og vederlag		210 050	207 045	210 930	218 931	8 001
Salg av utst./transp.m./mask.		277	500	500	-	-500
Interne inntekter	2	2 493	195	195	1 027	832
Overført fra folketrygden		4 274	2 585	3 200	4 114	914
Sum driftsinntekter		217 094	210 325	214 825	224 072	9 247
Lønnsutgifter inkl. oppgavepliktige godtgjørelser	3	79 340	77 668	83 670	83 643	-27
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunale produkter		55 172	61 421	64 068	55 612	-8 456
Kjøp av varer og tjenester som erstatte kommunale produkter		-	-	-	-	-
Overføringsutgifter	4	1 134	6 482	4 993	6 187	1 194
Sum driftsutgifter		135 646	145 571	152 731	145 442	-7 289
Driftsresultat		81 448	64 754	62 094	78 630	16 536
FINANSPOSTER						
Renteinntekter		9 357	5 000	5 000	3 838	-1 162
Renteutgifter ex. fondsrenter		6 256	7 104	6 004	6 635	632
Avdragsutgifter	6	10 450	11 334	11 334	11 539	205
Resultat finansposter		-7 349	-13 438	-12 338	-14 336	-1 999
Ordinært resultat		74 099	51 316	49 756	64 294	14 537
INTERNE FINANSIERINGSTRANSAKSJONER						
Avsetn. til disposisjonsfond ekskl. fondsrenter	7	1 560	-	-	8 600	8 600
Overført til investeringsregnskap		67 280	51 316	51 316	50 272	-1 044
Sum avsetninger		68 840	51 316	51 316	58 872	7 556
Bruk av disposisjonsfond	7	2 925	-	1 560	1 560	0
Sum bruk av avsetninger		2 925	-	1 560	1 560	0
Regnskapsmessig mindreforbruk		8 184			6 982	
Avskrivninger					43 977	
Motpost avskrivninger					43 977	

Kapitalregnskap

i 1000 NOK	Noter	Regnskap 2002	Budsjett 2003	Justert budsj. 03	Regnskap 2003	Avvik
Investeringer i varige driftsmidler		208 949	64 598	71 076	59 076	-12 000
Aksjer	5	0	0	522	522	
Sum investeringer		208 949	64 598	71 598	59 598	-12 000
Salg av utstyr m.v.		3 013	0	0	1 749	1 749
Bidrag fra årets driftsbudsjett/-regnskap		67 280	51 316	51 316	50 272	-1 044
Bruk av lån			12 700	12 700	0	-12 700
Netto avsetninger	7,8	138 656	582	7 582	7 577	-5
Sum finansiering		208 949	64 598	71 598	59 598	-12 000

Balanse

	Noter	2003	2002
EIENDELER			
Fast eiendom		941 617 306	933 713 929
Større materiell, utstyr m.m.	9	22 276 231	25 403 094
Sum anleggsmidler		963 893 536	959 117 022
<hr/>			
Pensjonsmidler	16	210 661 400	202 632 600
Aksjer	5	522 000	-
Sum aksjer og andeler		211 183 400	202 632 600
<hr/>			
Fordringer	1,4	35 845 447	45 897 240
Premieavvik OPF	16	6 443 000	1 427 000
Arbeidsgiveravg. av premieavvik OPF	16	908 458	-
Forskudd til leverandører	11	625 305	892 889
Merverdiavgift til gode		836 718	4 832 627
Bykassen løpende regning	17	-	-938 354
Kasse og bankinnskudd		90 885 019	91 732 001
Sum omløpsmidler		135 543 948	143 843 403
Sum eiendeler		1 310 620 884	1 305 593 026

EGENKAPITAL OG GJELD

Ubundne fond (havnefondet)	8	1 369 120	1 313 945
Ubundne fond	7	52 199 400	45 109 300
Regnskapsmessig overskudd	12	8 166 255	8 866 038
Kapitalkonto	14	860 133 373	838 594 919
Sum egenkapital		921 868 147	893 884 202

Langsiktig gjeld	6	73 453 096	84 991 836
Brutto påløpt pensjonsforpliktelse	16	237 583 100	234 255 500
Sum langsiktig gjeld		311 036 196	319 247 336

Påløpte feriepenger		8 463 670	7 830 079
Forskudd fra kunder	13	15 948 015	3 046 752
Gjeld til leverandører	10	15 990 207	59 304 185
Mellomværende med OK	17	31 723 926	-
Annen kortsiktig gjeld		5 590 722	22 280 472
Sum kortsiktig gjeld		77 716 541	92 461 487
Sum gjeld		388 752 737	411 708 823
Sum egenkapital og gjeld		1 310 620 884	1 305 593 026

MEMORIAKONTI

Memoriakonti	15	51 111 123	82 533 450
Motpost memoriakonti	15	51 111 123	82 533 450

Oslo havnevesen, 13. februar 2004

Anne Sigrud Hamran
havnedirektør

Johan Hoddevik
økonomisjef

Mona Østengen
regnskapssjef

NOTE TIL SAMTLIGE BALANSEKONTI

Balansekontiene - herunder bankkontiene - er avstemt. Det er ikke knyttet usikkerhet til poster i balanseregnskapet som kan medføre vesentlige regnskapsmessige konsekvenser for virksomheten.

Regnskap pr. KOSTRAfunksjon

Beløp i 1 000 NOK	2003	2002
Administrasjon	325	703
Fysisk tilrettelegging og planlegging	0	7
Kommunal næringsvirksomhet	4	0
Samferdselsbedrifter/transporttiltak	57 520	205 226
Renter/utbytte og lån	55	83
Interne finansieringstransaksjoner	-57 904	-206 019
Investering	0	0
Politisk styring og kontrollorganer	1 097	777
Administrasjon	44 416	48 248
Administrasjonslokaler	1 744	1 295
Premieavvik	-5 924	0
Samferdselsbedrifter/transporttiltak	-75 986	-92 644
Kommunale veier, nyanlegg, drift og vedlikehold	0	13
Motpost avskrivninger	43 977	-38 710
Renter/utbytte og lån	14 336	6 922
Interne finansieringstransaksjoner	57 312	65 915
Årets regnskapsmessige merforbruk/mindreforbruk	6 982	8 184
Drift	0	0

1 Leieinntekter

Av fordringene er ca. 1,3% eldre enn 60 dager (her er ikke medregnet de nedestående fordringer mot Oslo kommune) og ca. 1,1% eldre enn 90 dager. Påløpte forsinkelses renter beregnes, faktureres og bokføres når hovedstol innbetales. Påløpte renter for forsinkede, ubetalte fordringer er dermed ikke bokført.

Oslo havnevesen har en pågående tvist med Oslo kommune sentralt vedrørende inntekter for diverse eiendommer slik det framgår nedenfor.

Når det gjelder salg av eiendommen Ormsundvn. 4, vises til note til 1999-regnskapet.

Når det gjelder inntektene fra den såkalte Trekanttomta, ble 29. juni 2001 anke vedr. vedtak fra 2. mars 2001 om at 72% av inntektene fra festekontrakten skal tilordnes bykassen behandlet av Kongen i Statsråd. Anken ble avslått. Krav som Oslo havnevesen på dette grunnlag i brev av 01.10.2001 fremmet mot Oslo kommune er fortsatt ikke innfridd. Det vises til note til 2001-regnskapet.

Ved avslutningen av regnskapet for 2003 er det ikke mottatt innbetaling på noe av det ovenstående.

I 2003 har Oslo havnevesen inntektsbokført kr 862.450,00 for festeavgift Trekanttomta.

Påløpte renter for 2003 utgjør ca. kr 1,0 mill. (renter for tidligere år er ikke tillagt hovedstol).

Renter er ikke bokført verken for 2003 eller tidligere år.

Når det gjelder Statens vegvesens oppgjør for Sørenga i forbindelse med vegprosjekter i 1991 er beløpet på kr 5.043.318,- avskrevet. I forbindelse med etableringen av Havnevesenets eieendomsselskap HAV Eiendom AS og tilordning av eiendommer til dette, ble inngått en makeskifteavtale mellom Oslo kommune og Havnevesenet. Et element i denne avtalen er at havneassens fordring vedrørende Sørenga skal slettes.

Eksklusive renter, **utgjør etter dette Oslo havnevesens fordringer mot Oslo kommune for Trekanttomta og Ormsundveien 4 i alt kr 19 006 096,52.**

2 Interne inntekter

Interne inntekter for arbeid på investeringsprosjekter i bygg/anlegg, interne inntekter for arbeid på/med materiellinvesteringer og interne inntekter ved egen bruk av kraner og inspeksjonsbåter.

3 Lønnsutgifter

All lønn vedrørende 2003 inklusive desember er belastet driften i 2003.

Arbeidsgiveravgift for 2003 som er belastet driften i 2003 og ikke innbetalt skattetrekk utgjør kr 4 740 950,32.

Beløpet inngår i Annen kortsiktig gjeld i balansen.

Regnskapet inkluderer styrehonorar (eksklusiv arbeidsgiveravgift) på kr 394 490,60.

Regnskapet inkluderer også innbetalingstrekk for leie av hjemme-PC.

4 Fordringene

Fordringene vurderes jevnlig. Det følges en praksis med vurdering av den enkelte fordring, med utgiftsføring straks fordringen er konstatert som usikker. Prinsipper og rutiner er uendret fra tidligere år. Tap på fordringer utgjorde i 2003 kr 374 809,71.

6 Avdragsutgifter

Det er ikke opptatt nye lån i 2003 (vedrørende Oslo Pensjonsforsikring se nedenfor). Betalte avdrag 2003 på tidligere opptatte lån: Kr 9,86 mill. Havnevesenets andel av Lånefondets omkostninger som er belastet driften i 2003, utgjør kr 4 348,15. Påløpte, ikke forfalte renter er (fra og med 2002) belastet regnskapet i 2003 og inngår således i betalt rentesaldo.

Oslo havnevesen har i 2003 betalt til bykassen vedrørende annuitetslån etablert ved dannelsen av Oslo Pensjonsforsikring A/S (OPF) i 1999 - 2000 kr 4 078 943,- i renter og kr 1 679 506,- i avdrag. Gjenstående gjeld etter dette er kr 59 200 243,-.

5 Aksjer

Selskap	Eierandel	Antall aksjer	Anskaffelses- kost pr aksje	Samlet aksjekapital
HAV Eiendom AS	100 %	100	1000	100 000
Viken Havneselskap AS	49 %	4220	100	422 000
Bokført verdi				522 000

7 Investeringsoversikt og fondsdisponering 2003

Spesifikasjon av investeringer i nybygg og nyanlegg og materiell, med oversikt over uttak fra og avsetning til ubundne fond.

Beløp i 1000 NOK	Just.disp.	Budsjett	Justeringer	Justert	Disponibelt	Medgått	Inndras	Ubund. fond
	fra fond 2003	2003	årets budsj.	årets budsj.				31.12.2003
	1	2	3	4 = 2+3	5 = 1+4	6	7	8 = 5-6-7
Utfyllinger	164	0	0	0	164	0	0	164
Hjørtnes	2 589	0	0	0	2 589	1 123	0	1 466
Filipstad	2 350	0	0	0	2 350	869	-0	1 481
Akershusstranda	48	3 500	0	3 500	3 548	3 412	0	136
Skur 38, 39. Rehabilitering	1 079	0	0	0	1 079	1 091	-12	-0
Bjørsvika	0	0	0	0	0	552	-552	0
Sørenga	1 103	25 000	0	25 000	26 103	968	12 700	12 435
Kongshavn	92	0	0	0	92	50	0	42
Havneveien	957	0	0	0	957	673	0	284
Sjursøya	567	1 700	0	1 700	2 267	1 022	0	1 245
Ormsund	103	3 000	0	3 000	3 103	1 887	0	1 216
Strategisk plan	872	0	0	0	872	463	0	409
Farleder	101	7 300	-5 043	2 257	2 358	292	0	2 066
Kloakknett	149	0	0	0	149	0	0	149
Omstrukturingsprosjekter	452	7 000	-422	6 578	7 030	6 465	0	565
HAV Eiendom	479	0	350	350	829	699	1	130
Viken havneselskap	0	0	422	422	422	422	0	0
Revierhavna	0	10 000	-350	9 650	9 650	1 177	-0	8 473
Sørenga avskrivning av fordring	0	0	5 043	5 043	5 043	5 043	0	0
Tjuvholmen salgsutgifter	0	0	0	0	0	6 245	-0	-6 245
Singasteinveien 5	0	0	7 000	7 000	7 000	0	0	7 000
Sum nybygg og nyanlegg	11 105	57 500	7 000	64 500	76 605	32 453	12 138	31 014
Kraner	27 893	0	0	0	27 893	21 410	0	6 483
Utstyr, transp.m., mask.	4 051	7 098	0	7 098	11 149	5 635	-88	5 602
Sum utstyr, transp.m., mask.	31 944	7 098	0	7 098	39 042	27 045	-88	12 085
Sum investeringer	43 049	64 598	7 000¹⁾	71 598	114 647	59 498	12 050	43 099

¹⁾ Saldert mot inntektspost Bruk av tidligere årsoverskudd

8 Havnefondet

På Havnefondet er avsatt renter beregnet til kr 55 174,73

9 Avskrivninger

Oslo havnevesens opplegg for beregning av verdi og av- og tilskrivninger, er etter mønster av Norsk Standard. Materiell og faste eiendommer er gruppert med avskrivningstid som det framgår neden-

for. Verditalleene bygger på bokførte kostnader fratrukket avskrivninger. Arealer er ikke avskrevet. Verditalleene her utgjøres av arealkostnader inkl. fyllinger f.o.m. 1945. Areal-kostnader omfatter erverv av areal samt opparbeidelse av areal fram til en slik standard at det kan benyttes til trafikk- og lagringsformål. I arealkostnadene er også inkludert areal-opparbeidelse bak kaikonstruksjon der

slike har blitt bokført på konti for kai-investeringer. Det vises for øvrig til at Oslo kommune sentralt har utarbeidet et register over kommunens samlede eiendommer.

Avskrivningsprinsippene (lineær avskrivning, avskrivningstid for den enkelte anleggsgruppe som det fremgår nedenfor) er imidlertid de samme.

Grunnet overgang til Agresso så sent som i oktober 2002, var anleggsverdiregnskapet pr. 31.12.2002 ikke fullstendig. Dette er korrigert i 2003, og korrekte tall for restverdi pr. 31.12.2002 står i årets oversikt.

Avskrivninger for Oslo havnevesen 2003

Beløp i 1000 NOK

Anleggsgruppe	Avskrivningstid	Verdi pr. 31.12.02	Aktivert 2003	Utrangert 2003	Avskrivning 2003	Verdi pr. 31.12.03
	År	1	2	3	4	5 = 1+2-3-4
Inventar/utstyr	5	15 505	3 619	-109	6 480	12 753
Kjøretøy	8	8 661	1 732		2 107	8 286
Båter	15	28 789	430	4 200	- 1 229	26 248
Kraner	15	115 148	24 104	291	11 033	127 928
= Sum mater.		168 103	29 885	4 382	18 391	175 215
Arealer		389 553	11 964		0	401 518
Bygninger	25	132 020	2 029	0	9 546	124 503
Kaier	30	268 203	5 425		12 207	261 421
= TOTALSUM		957 879	49 303	4 382	40 144	962 657

10 Gjeld til leverandører

Her inngår kr 3,6 mill. som er innbetalt fra en leietaker i forbindelse med en tvistesak.

Leiekontrakten og tvistesaken omfattes av kjøpesum i forslag til salgskontrakt for Tjuvholmen. Beløpet er ikke ført i driftsregnskapet.

11 Forskudd til leverandører

Omfatter blant annet interimskonti som hovedsakelig gjelder utgifter til aktiviteter hvor det forutsettes hel eller delvis dekning av andre. Disse utgiftene er ikke belastet driftsregnskapet.

12 Regnskapsmessig overskudd

Etter inntektsføring av udisponert overskudd fra 2001 (kr 0,7 mill.) og fra 2002 (kr 7,0 mill.) som er overført til investeringsbudsjettet, blir regnskapsmessig resultat som bokføres for 2003 i henhold til departementets regnskapsforskrifter kr 7,0 mill.

Endringene i udisponert overskudd fra 2002 til 2003 er som følger:

Beløp i 1000 NOK	
Udisponert overskudd 2001	682
Udisponert overskudd 2002	8 184
= Beholdning 31.12.2002	8 866
- Disponering i 2003 av overskudd 2001/2002	-7 682
+ Udisponert overskudd 2003	6 982
= Beholdning 31.12.2003	8 166

13 Forskudd fra kunder

Forskudd fra kunder omfatter kun forhold som gjelder år 2003.

14 Kapitalkonto

Endringen på kapitalkonto fra 2002 til 2003 er som følger:

Beløp i 1000 NOK

Kapitalkonto 2002		838 595	
+ Avdrag Lånefondet	9 859		
+ Avdrag OPF	1 680		
- Nye lån	0	=	11 539
+ Tilskrivning/avskrivning 2003. (Se note 9)			4 776
+ Endring netto pensjonsforpliktelse (Se note 16)			4 701
+ Kjøp av aksjer			522
= Kapitalkonto 2003			860 133

15 Memoriakonti

Omfatter hovedsakelig utgiftsførte fordringer som står registrert til debetkredit. Kr 41,6 mill. utgjøres av garantier pr. 31.12.2003 fra Havnevesenets leverandører.

16 Pensjon

Omfatter estimat pr. 31.12.2003 for påløpt brutto pensjonsforpliktelse, pensjonsmidler, netto pensjonsforpliktelse og premieavvik i OPE, i henhold til regnskapsforskrifter for kommuner og fylkeskommuner §13.

Av bokført arbeidsgiveravgift av premieavvik i 2003 gjelder kr 0,2 mill. regnskapsåret 2003 .

Beløp i NOK

Netto driftsresultat 2003		7 000 000
- Årets premieavvik	5 110 000	
- Arb.g.avg. av årets premieavvik	720 000	
- Arb.g.avg. av premieavvik 2002	200 000	
+ Amortisering av pensjonsforpliktelse 2002	100 000	
+ Arb.b.avg. av amortisering av pensjonsforpl. 2002	10 000	-5 920 000
= Netto driftsresultat etter anordningsprinsippet		1 080 000

Endring av regnskapsprinsipp.

Prinsippet for bokføring av pensjonsutgifter er endret fra å utgiftsføre betalt pensjonspremie til å utgiftsføre påløpt pensjonskostnad jfr. regnskapsforskriftenes §13.

17 Mellomværende med Oslo kommune

Utgjør gjeld til bykassen på løpende regning. Havnevesenets konto i bykassen har ikke blitt styrket med de nødvendige midler.

INTRODUCTION

The Oslo Port Authority is a municipal enterprise with a board in accordance with the Municipal Act § 11.

The board has 17 members. Eight are politically appointed, two represent the port users, two are employee representatives and one representative is appointed from each of the neighbouring counties of Akershus, Hedmark and Oppland. In addition two state representatives is appointed from the Ministry of Defence and the Norwegian Coast Directorate with the right to speak and propose, but no voting rights.

For a list of board members, see page 13.

PORT AUTHORITY MANDATE AND GUIDELINES

The Port Authority's activities consist of:

Port Administration and regulation within the port district in accordance with the Port Act, rules and regulations.

To provide basic infrastructure for shipping, imports and exports and passenger traffic. In relation to shipping, the services consist of keeping the sea-lane open and providing adequate berths for ships.

In relation to cargo throughput the services consist of planning, developing and maintaining terminals for the container traffic, bulk transports etc. also cargo- and passenger traffic both foreign and coastal.

The main categories of users are shipping companies, agents, forwarders, importers, exporters and ferry passengers both foreign and local.

INCREASE IN CONTAINERS

The port of Oslo experienced an increase in container traffic lift on/lift off in 2003. Cargo was up by 7.4 % and the number of boxes (TEU) increased by 11.4 % compared to 2002.

The year 2003 marked a slight increase in the volume of goods passing through the Port of Oslo. The volume increased by 0.9 % compared with the preceding year, reaching a figure of 6.0 million tonnes.

The traffic in general cargo increased by 18 000 tonnes to a total of 2.7 million tonnes in 2003. 1.0 million tonnes general cargo were freighted by trailer and car ferries and 1.1 million tonnes were carried in lo/lo containers. Container traffic on the ro/ro terminals was phased out at the end of 2001.

The number of passengers travelling by the various ferry services (including cruise ships) reached 2.5 million last year.

FINANCE

The accounts showed an operating profit of NOK 38.5 million. The equivalent figure for 2002 was NOK 42.5 million.

Operating revenue in 2003 amounted to NOK 220.0 million compared to NOK 214.2 million in 2002, while operating expenses in 2003 amounted to NOK 181.5 million compared to NOK 171.6 million in 2002.

ENVIRONMENTAL CONCERN

Environmental concern is high on the port's priority list.

The port's location at the top of the 60 miles long Oslofjord calls for a strict supervision of the traffic flow. An accident may have serious consequences for wildlife and recreational areas, which abound on each side of the fjord from the open sea to the port itself.

As a result the Oslo Port Authority plays a major role in organising the intermunicipal pollution control unit.

Key figures

	2001	2002	2003
Earnings:			
Operating income (1.000 NOK)	212 182	214 247	219 958
Operating result ¹⁾ (1.000 NOK)	32 441	42 591	34 653
Operating margin in %	23	24	17
Return on capital:			
Return on total capital in %	4,8	4,5	2,9
Return on equity in %	4,6	4,0	2,2
Solidity:			
Equity ratio in %	87,1	68,5	70,3
Production:			
Goods throughput (1000 tonnes)	6 190	5 960	6 011
General cargo (1000 tonnes)	3 060	2 700	2 718
Number of containers lo/lo, TEU	140 060	145 770	162 294
Containers throughput lo/lo (1000 tonnes)	1 019	1 086	1 133

¹⁾ After depreciation

To improve safety and efficiency for sea transport and the environment, The Coast Directorate and Oslo Port Authority have established Vessel Traffic Services (VTS) for the Oslo fjord. The Coast Directorate traffic central is situated in Horten, while the traffic central in Oslo is situated in the Port Authority administration building at Vippetangen. The traffic centrals are identical and technically integrated. Oslo Port VTS has jurisdiction from N 59.46 (at Spro) to

Oslo including Bunnefjorden. VTS will provide information, guidance and in some situations directions to ensure safe navigation.

The environmental work relates to national and international requirements. Oslo Port Authority participates in «European Sea Ports Organisation» (ESPO) Environmental Committee and in «Environmental Challenges for European Port Authorities» (ECEPA).

REGULATIONS FOR OSLO PORT AUTHORITY BOARD

In connection with the provisions of the new Act on Municipalities and Counties of 25 September 1992, numerous amendments were made to a number of special Acts governing municipal and county operations. The amended Port's Act of 9 June 1993 differentiates between various types of ports. In regard to ports of special importance to the local society, the individual municipi-

pality may now organise management of the port in the best manner. For the major national ports, the provisions of the Act include rules concerning separate management, which can be implemented in the form of regulations issued by the Ministry of Fisheries.

The objective of these regulations in relation to the authority of the Port Authority Board is to promote an efficient and commercial operation and the delegation of authority.

Profit and loss

1000 NOK	Accounts 2001	Accounts 2002	Accounts 2003
Income from goods and services	115 002	112 876	125 937
Income from real property	97 189	101 371	94 021
Operating income	212 191	214 247	219 958
Wages and social benefits	71 901	76 493	79 529
Maintenance of buildings and constructions/ Operating expenses	66 219	56 306	61 799
Depreciation	41 620	38 857	40 144
Operating expenses	179 740	171 656	181 472
Operating profit	32 451	42 591	38 486
Financial income	15 798	9 357	3 838
Financial expenses	7 190	16 706	18 174
Net profit	41 059	35 242	24 150

ÅRSRAPPORT 2003

Ansvarlig utgiver:

Havnedirektør

Anne Sigrid Hamran

Redigert av:

Johan Hoddevik,

Odd Brovold og

Pål Embu

Utforming og desktop:

Ellen Dalen, Oslo Havn KF

Foto:

Oslo Havn KF, Teknisk avdelings arkiv

Opplag: 2 700

Trykket på miljøvennlig papir

Trykk: Gan Grafisk AS

OSLO HAVN KF

OSLO PORT

Postboks 230 Sentrum,

N-0103 Oslo,

Tlf .: +47 23 49 26 00

Telefax: +47 23 49 26 01

E-post:

postmottak@havnevesenet.oslo.kommune.no

Internett: www.ohv.oslo.no

Retur:
Oslo Havn KF
Postboks 230, Sentrum
N-0103 Oslo

